

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

ORTAÖĞRETİM

KUR'AN-I KERİM DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2026

İÇİNDEKİLER

1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3. TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	10
1.4. KUR'AN-I KERİM DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	12
1.5. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	13
2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	15
9. SINIF	15
10. SINIF	36
11. SINIF	55
12. SINIF	75
EK-1	93

1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli esas alınarak belirlenen kavramsal becerileri, sosyal-duygusal öğrenme becerilerini, okuryazarlık becerilerini ve eğilimlerini Kur'an-ı Kerim okumanın öğrenilmesi süreci ile bütünleştirmek için tasarlanmıştır. Bu programda Kur'an-ı Kerim'in okunmasıyla ilgili bilişsel bir öğrenme ile birlikte öğrenci merkezli ve beceri temelli öğrenme esas alınmıştır. Beceri temelli öğrenme; öğrencilerde öğrenme süreci içerisinde kazanılması, geliştirilmesi ve hayata aktarılması tasarlanan bilgi, beceri ve değerler bütünü ifade eder. Bu öğrenme modelinde temel becerileri ön planda tutan, öğrenme sürecinde öğrencinin aktif katılımına ve öğretmen rehberliğine imkân veren, öğrencilerin araştırma yapabilecekleri, çözüm ve yaklaşımlarını paylaşabilecekleri ortamların sağlanmasına ihtiyaç duyulur. Bundan dolayı programda öğrencilerin gelişim düzeyini göz önünde bulunduran, onların ön bilgilerini ve eğilimlerini harekete geçiren anlamlı öğrenmelerin gerçekleşmesi hedeflenir. *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*, öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımı ile bilgi ve beceri edinmelerinin amaçlandığı bir yaklaşımı benimser. Programda yer alan temalara ait konular işlenirken uygulamaya dönük olarak öğrencilerin din eğitimi ve öğretimi alan becerilerinden (DAB) Kur'an-ı Kerim meal-lerine başvurma, hadis kaynaklarına başvurma, dinî kavramları ayırt etme, telaffuz etme, yüzünden okuma, tilavet; kavramsal becerilerden (KB1, KB2) bulma, bilgi toplama, özetleme, yapılandırma, karşılaştırma, sınıflandırma, sorgulama, genelleme ve yansıtma becerilerini kazanmaları amaçlanır.

Kur'an-ı Kerim, Allah (cc) kelamı olup vahye dayanır. İnsanları dünyada ve ahirette mutluluğa götüren ilkeler içeren bir kitaptır. İslam dininin temel kaynağı olması itibarıyla hem bütün Müslümanların hem de milletimizin başucu kitabı olmuştur. Müslümanlar; hayatı anlamlandırmada, inanç ve ibadetlerinde, ahlaki davranışlarında ve gündelik yaşamlarında Kur'an-ı Kerim'deki ilkeleri esas alırlar. Onu hem kendi varoluşlarını konumlandırmada hem de toplumsal değerler dünyasını şekillendirmede referans olarak kabul ederler. Müslümanlar; Kur'an-ı Kerim'i okuma, anlama, yaşama gibi görevlerle yükümlüdürler. Bundan dolayı Kur'an-ı Kerim'in tanınması ve öğrenilmesi bir Müslüman için vazgeçilmez bir görev hâlini almaktadır.

Kur'an-ı Kerim, okunması ibadet olan bir kitaptır. Namaz ibadeti başta olmak üzere birçok dinî görevde ve kültürel merasimde Kur'an-ı Kerim okunur. Kur'an-ı Kerim'i aslına uygun ve doğru biçimde okuyabilmek, onun alfabesini ve ona özgü okuma yöntemi olan tecvit kurallarını bilmeyi gerekli kılar. Ayrıca bazı ibadetlerin yapılabilmesi ve çeşitli merasimlerin usulüne uygun yerine getirilebilmesi Kur'an-ı Kerim'in bazı sure ve ayetlerinin ezberlenmesini gerektirir. Bu gereksinimlere bağlı olarak ortaöğretim Kur'an-ı Kerim dersi temelde ilahi kitabın doğru biçimde tilavet edilmesi ve ezberlenmesi için gerekli olan bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırmayı amaçlar.

Kur'an-ı Kerim okumanın bir sonucu olarak onun anlam içeriğinin öğrenilmesi ve verdiği mesajların kavranması gerekmektedir. Kur'an-ı Kerim ayetlerinin anlamlarının öğrenciler tarafından kavranması ve doğru bir Türkçe ile aktarılması Kur'an-ı Kerim okumayı tamamlayıcı bir unsur olarak bu dersin amaçları arasında yer almaktadır. *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*; ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden okuma, içerik çerçevesinde verilen ayet ve sureleri ezberden okuma ve anlama becerilerini kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır.

Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi Öğretim Programı'nın temel amacı; öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i tanıma, okuma ve anlamalarına yardımcı olacak bilgi, beceri ve değerlerle donatılmasını sağlamaktır. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi Öğretim Programı* ile öğrencilerin

1. Kur'an-ı Kerim'i tanımaları, okumanın önemini ve onun gönderiliş amacını kavramaları,
2. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumanın dinî ve kültürel önemini fark etmeleri,
3. Kur'an-ı Kerim'i mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak tilavet etmeleri,
4. Kur'an-ı Kerim'den bazı ayet ve sureleri usulüne uygun olarak ezberden okumaları,
5. Kur'an-ı Kerim'den bazı ayet ve surelerin anlamları ile ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurmaları,
6. Kur'an-ı Kerim'de yer alan temel kavramları ayırt etmeleri,
7. Kur'an-ı Kerim'de yer alan bazı duaların anlam içeriği ile ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurmaları,
8. Kur'an-ı Kerim'i anlama ile ilgili meal, tercüme ve tefsir kavramlarını karşılaştırmaları,
9. Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklama hususunda hadis kaynaklarına başvurmaları,
10. Kur'an-ı Kerim'den öğrendikleri bilgileri davranışa dönüştürerek günlük hayatlarına yansıtma amaçlanır.

1.2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda eğitim ve öğretim süreçleri; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile hedeflenen öğrenci profiline uygun, millî ve manevî değerlerimizi tanıyan, geçmiş ile bugün arasında bağlantı kurarak geleceğe yön veren yetkin ve erdemli öğrencilerin yetiştirilmesini sağlayacak şekilde planlanır ve yürütülür. Bu kapsamda sevgi, saygı, kardeşlik ve dostluk bağlarını güçlendiren; vatan, millet, bayrak, şehitlik, gazilik gibi millî birlik ve beraberliği pekiştiren değerlerin öğrencilerin zihninde güçlü bir şekilde yer etmesine özen gösterilir.
2. Öğretim programı beceri temelli olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede kitap yazımında ve öğrenme-öğretme yaşantılarında programda yer verilen becerilerin ve süreç bileşenlerinin, değerlerin, eğilimlerin ve anahtar kavramların bütüncül bir şekilde kazandırılmasına özen gösterilir.
3. Öğretim programında "İçerik Çerçevesi" bölümünde konu başlıklarına yer verilmiştir. Konu alt başlıkları, "öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri" ve "öğrenme-öğretme yaşantıları" esas alınarak oluşturulur.
4. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilir. Bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde ilgi çekici, günlük hayatta karşılaşılabilecek problemlere dair görevler verilir; öğrencilere yönelik yargısal nitelik taşımayan ve onları motive eden geri bildirimler sağlanır, dijital teknolojilerden ve oyunlardan yararlanılır.
5. Ön değerlendirme, köprü kurma, öğrenme kanıtları, öğrenme-öğretme uygulamalarında verilen öğretim yöntem ve teknikleri ile ölçme araçları öneri niteliğinde olup öğretmen tarafından öğrenme çıktısı, içerik ve öğrencilerin özelliklerine göre temaya yönelik çeşitlendirilerek kullanılmalıdır ve hazırlanan tüm materyallerde bu bölümlere yer verilmelidir."
6. Farklılaştırılmış öğretimin destekleme boyutu; öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrenciler için içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamındaki uyarlamaları kapsar. Zenginleştirme ve/veya destekleme bölümündeki içeriklere ders kitaplarında yer verilmez, bu bölüm ihtiyaç duyulması hâlinde e-içerik olarak verilebilir.
7. Türkçemizin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilir.
8. Öğretim programında alana özgü kelime, kavram ve tamlamalar; Talim ve Terbiye Kurulu mütalaası ile uygulamaya konulan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kavramları Yazım Kılavuzu"na göre yazılır. İlgili kılavuz ve ekinde bulunmayan alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazımında ise kılavuzda belirtilen ilke ve esaslara uyulur.
9. Programda her bir tema için kullanılacak süre ve temaların işleniş sırası belirlenmiştir. Bununla birlikte zümre öğretmenlerince öğrenci seviyesi ve çevre şartlarına uygun planlama yapılabilir.
10. Öğrenme-öğretme yaşantılarında çevre faktörlerine, eğitim ortamına, öğrencilerin gelişim düzeylerine, genel kültür ve dinî bilgi seviyelerine göre onları aktif kılan yöntem, teknik ve stratejiler kullanılır.
11. Harfleri telaffuz etme, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ve ezberleme becerisini kazanmada güçlük çeken öğrenciler; harflerin mahreçlerini telaffuz etme, usulüne uygun olarak yüzünden ve ezberden okumaya zorlanmamalıdır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrenme farklılıkları olan öğrencilere göre çeşitli ölçme araçları geliştirilir.
12. Programda öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerilerin gerçekleşmesi için çevre şartları ve imkânları elverdiği ölçüde öğrencilerin dinî, tarihî ve kültürel mekânları yerinde tanımaları sağlanır.
13. Kur'an-ı Kerim okuma becerisine sahip olan ya da olmayan öğrencilerin aynı sınıfta eğitim görecekları göz önünde bulundurularak 9. sınıf öğretim programında "Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Kuralları: Kur'an Okumaya Giriş" temasına yer verilmiştir. Zümre öğretmenler kurulu, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate alarak gerekli planlamaları yapar.
14. Kur'an-ı Kerim dersini -hangi sınıf düzeyinde olursa olsun- ilk defa seçen öğrenciler 9. sınıf, kendi sınıf düzeyi dışında ikinci defa seçen öğrenciler 10. sınıf, üçüncü defa seçen öğrenciler ise 11. sınıf öğretim programından sorumlu olur.

15. Öğretmen, öğretim programında yer verilen bilgi, beceri ve değerleri öğrencilere kazandırabilmek için Millî Eğitim Bakanlığının EBA vb. dijital öğrenme ortamlarında bulunan materyalleri kullanabilir ve yeni materyaller tasarlayabilir.
16. Dersin temaları birbirleriyle ilişkili olarak ele alınır. Örneğin haftalık ders planında tecvit konuları ile yüzünden okuma uygulamaları birlikte yürütülür. Yüzünden veya ezberden okunan ayetlerdeki tecvit konuları teorik olarak ele alınırken eş zamanlı uygulama çalışmaları yapılır.
17. Programda yer alan sure ve ayetleri yüzünden ve ezberden okuma çalışmalarında Kur'an-ı Kerim okumaya euzü-besmele çekilerek başlanmaya önem verilir.
18. İçerik çerçevesinde ezberlenmesi istenen ayet ve sureler mealleriyle birlikte işlenir. Ayet ve surelerin anlamları verilirken Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan meal ve tefsirlerden, Diyanet İşleri Başkanlığına ait görsel, işitsel ve dijital materyallerden yararlanılabilir.
19. Kur'an-ı Kerim dersine yönelik ölçme ve değerlendirme faaliyetleri uygulama esaslı ve süreç odaklı yürütülür. Ölçme ve değerlendirmede öğrencilerin bireysel farklılıkları, hazır bulunuşluk düzeyleri ve dersteki gelişim süreçleri dikkate alınır. Öğrenme çıktılarını değerlendirmek için kullanılacak ölçme araçlarında çeşitlilik sağlanır.
20. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerin sadece belirli bir alana yoğunlaşan becerilerini değil yüzünden okuma, ezberleme, uygulama becerileri ile anlam bilgilerini ölçmeyi hedefleyen bütünsel bir süreç takip edilir. Bu süreç, öğrenme çıktılarının tamamını kapsayacak şekilde tasarlanır. Öğrencilerin öğrenme ortamında, topluluk karşısında bulunmaktan kaynaklanan heyecan ve kaygı durumları göz önünde bulundurulur.

Programlar Arası Bileşenler

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda* yer alan "sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri" bütünlük bir şekilde kullanılmış; öğrenme-öğretme uygulamalarında bu unsurların öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağına dair örneklerle yer verilmiştir.
- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın* yapılandırılmasında bütüncül eğitim yaklaşımı önemli bir rol oynamıştır. Program, temel bileşenleri aracılığıyla öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişimine vurgu yapmış; öğrencilerin tüm varlık unsurlarıyla maddi ve manevi açıdan bütüncül birer birey olarak yetiştirilmelerini hedeflemiştir. Bu sebeple programda öğrencilerin bilgi, beceri ve değer edinimleri ile öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri teşvik edilmiştir.

İçerik Çerçevesi

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın* içerik çerçevesi bölümünde tema kapsamında öğretilecek konuların ana başlıklarına yer verilmiştir. Programda içerik çerçevesi; bağımsız bilgi kümeleri olarak değil öğrenmeyi gerçekleştirmek ve öğrencilerin konuya ilişkin bilgi, beceri ve değerleri kazanmalarını sağlamak amacıyla sistemli biçimde düzenlenmiş konular olarak ele alınmaktadır. Bununla birlikte öğretim programında yer alan konu başlıklarına yönelik öğrenme ve öğretme uygulamalarına da yer verilmektedir.
- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın* içerik çerçevesi oluşturulurken alana özgü geleneksel yaklaşımlar, öğrencilerin ihtiyaçları ve yeni gelişmeler temel alınmış; konular, öğrencilerin gelişimsel özelliklerine de dikkat edilerek uygun yaş/kademelere göre ele alınmaya çalışılmıştır. Bu noktada bir diğer husus da *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda* aynı sınıf seviyesinde okutulacak olan din kültürü ve ahlak bilgisi, Peygamberimizin hayatı, temel dinî bilgiler, Kur'an-ı Kerim'in anlam dünyası derslerinde ele alınan konularda tekrara düşülmemesidir. Bununla birlikte öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin dikkate alınması amacıyla *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın* içeriği oluşturulurken hem önceki kademelerdeki ders içerikleri hem de ortaöğretim kademesindeki diğer derslerin içerikleri göz önünde bulundurulmuştur.
- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı* her sınıf düzeyinde dört temadan oluşmaktadır.

Öğrenme Kanıtları

- Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın ölçme ve değerlendirme uygulamaları bölümünde ölçme amacına ve öğrenme çıktısına yönelik öğrenme kanıtları bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinin etkililiğinin anlaşılması için önemli bir rol oynamaktadır. Bu açıdan ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci gelişiminin takip edilmesi ve uygulanan öğretim yöntemlerinin etkililiğinin belirlenmesine rehberlik edecek şekilde tasarlanmıştır. Bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda bütün öğrenciler için aynı derecede geçerli bir ölçme ve değerlendirme aracından söz etmek mümkün değildir. Bu nedenle öğrenci performansının belirlenmesi için çeşitli ölçme araç ve yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıtı ihtiyaç duyulmaktadır.
- Programda öğrencilerin performanslarının dikkate alınıp değerlendirilebileceği, öğrenciyi öğrenmeye motive edecek, öğrenme-öğretme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu, zamana ve öğrenciye göre esneklik gösterebilen ölçme ve değerlendirme araçları kullanılmıştır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları yapılandırılırken bu uygulamaların programın tüm bileşenleriyle uyum sağlamasına dikkat edilmiştir.
- Programda verilen her öğrenme çıktısına ilişkin en az bir öğrenme kanıtının sunulmasına çalışılmıştır. Değerler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme ve okuryazarlık becerileri öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.
- Programda verilen ölçme ve değerlendirme araçları ve yöntemleri örnek niteliğindedir. Öğretmenler ölçme amacına ve öğrenme çıktısına uygun olmak koşuluyla farklı ölçme ve değerlendirme araçları kullanabilirler.
- Programda ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin çeşitliliğine önem verilmiş, bunlara yönelik önerilerde bulunulmuştur. Öte yandan öğretmenlerin öğrenme çıktıları, içerik ve öğrenme-öğretme uygulamaları doğrultusunda kendi yaklaşımlarını belirlemelerine olanak sağlanmıştır. Bu doğrultuda öğretmenler ölçme ve değerlendirme uygulamalarında eşleştirme, boşluk doldurma, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, açık uçlu, kısa cevaplı, doğru-yanlış soru türleri, gözlem formları, kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrik), çalışma yaprakları gibi ölçme araçlarından yararlanabilir. Ayrıca öğrencilere duvar gazetesi hazırlama, blog yazısı yazma gibi performans görevleri verilebilir. Öz, akran ve grup değerlendirme formları aracılığıyla öğrencilerin değerlendirme sürecine etkin katılımı sağlanabilir.
- Her temada en az bir performans görevi bulunmalıdır. Bu performans görevine öğrenme-öğretme uygulamalarında yer verilmelidir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

- Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişiminin sağlanması ve bütüncül bireyler olarak yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda öğrenme çıktılarının yıl boyunca gerçekleştirilmesiyle ilgili farklı öğrenme ortamları, öğretim yaklaşımları ve materyallerinin kullanımına yönelik örnek uygulamalara yer verilmiştir. Öğrenci merkezli etkinlikler aracılığıyla öğrencilerden ders kapsamında edindikleri bilgi, beceri ve değerleri çoklu bakış açısıyla ele almaları beklenmektedir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerin hem bağımsız öğrenmelerine hem iş birliği içinde çalışmalarına imkân tanıyan öğretim stratejileri (sunuş, buluş ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim) kullanılmalıdır. Bu stratejiler kapsamında kullanılacak öğretim yöntem ve teknikleri (anlatım, tartışma, örnek olay, problem çözme, bireysel çalışma, grup çalışması, beyin fırtınası, gösteri, soru-cevap, benzetim, müze gezisi, proje vb.) kullanılabilir. Bu bağlamda Öğretim Programı'nın öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde öğretmenlere örnek olması amacıyla çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerine de yer verilmiştir.
- Öğrenme ortamları ve öğretim yaklaşımlarıyla birlikte görsel, işitsel, görsel-işitsel ve teknoloji destekli vasıtalarla öğrencilerin ilgili becerileri kazanmaları sağlanmalıdır. Öte yandan öğrenme çıktılarıyla ilgili güncel konular farklı tartışma teknikleri kullanılarak problem çözme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileri ile ilişkilendirilerek sınıfa taşınmalıdır.

- Öğrenme-öğretme uygulamaları, öğrencilerin çevreleriyle daha fazla etkileşime girerek zengin öğrenme yaşantıları edinmelerine olanak sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamlarının (sınıflar, okul kütüphaneleri, laboratuvarlar, beceri ve tasarım atölyeleri, okul bahçeleri vb.) yanı sıra okul dışı öğrenme ortamlarından da (dinî ve tarihî mekânlar, camiler, kütüphaneler, müzeler, millî parklar, kültür merkezleri, bilim ve sanat merkezleri, araştırma enstitüleri, resmî ve özel kurum ya da kuruluşlar, sergiler vb.) olabildiğince yararlanılmalıdır. Uygun okul içi veya okul dışı öğrenme ortamlarının oluşturulmasında öğrenme çıktısının kapsamı, öğrenci özellikleri, okul imkânları, ekonomik olma gibi belirleyici unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital öğrenme ortamları ve uygulamaları (EBA, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından geliştirilen dijital platformlar, akıllı telefon ve tablet uygulamaları, çevrim içi paylaşım platformları vb.) ile ulusal ve uluslararası projeler imkânlar çerçevesinde öğrenme-öğretme süreçlerine dâhil edilmelidir. Bununla birlikte millî ve dinî günler, bayramlar, önemli olaylar ile belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin millî ve manevi bilinçleri geliştirilmelidir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında beceri edinimine önem verilmiştir. Öğrenme çıktıları doğrultusunda kavramsal, okuryazarlık ve sosyal-duygusal öğrenme becerileriyle birlikte ele alınan alan becerileri; içeriğin öğrenciler tarafından öğrenilmesi sırasında kullanılacak model, strateji, yöntem, teknik ve materyaller ile ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin belirlenmesinde önemli rol oynar. Örneğin sentezleme becerisinde kullanılacak ölçme değerlendirme araçları ile bilgi toplama becerisinde kullanılacak araçlar farklılık gösterecektir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında kavram öğretimine yönelik etkinlikler önemsenmiştir. Programda soyut içeriği somutlaştırmak, olası kavram yanılgısı ve kargaşasının önüne geçmek, üst düzey düşünme becerilerini kazandırmak, doğru anlama ve öğrenmeye yardımcı olmak gibi nedenlerle kavram öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması istenmektedir. Bu sebeple öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrenme çıktılarına ve öğrenci özelliklerine uygun olarak kavram haritası, anlam çözümleme tablosu, Frayer diyagramı gibi yöntem ve tekniklere yer verilmesi önerilmiştir. Öğrenme-öğretme uygulamalarında değerler öğretimine yönelik önerilerde de bulunulmuştur. Öğrenme-öğretme sürecinde değerlerin öğrencilere kazandırılması, uygun yer ve zamanda bu değerlerin edinilmesini sağlayacak yaşantıların oluşturulması ve öğrencilerin bu yaşantılara aktif olarak katılmasıyla gerçekleştirilmelidir. Öğretmenler, öğrenme çıktılarıyla ilişkili olarak sunulan değerler dışında örtük program anlayışı aracılığıyla okul çevresindeki toplumsal ve kültürel özellikler ile öğrenci özellikleri gibi değişkenleri göz önünde bulundurarak öğretim programı kapsamında sunulan diğer değerlerin kazandırılmasına da öncülük etmelidir. Programdaki değerlere uygun öğrenme-öğretme uygulamaları oluşturmanın yanında öğrencilerde değerlerin içselleştirilmesine de dikkat edilmeli, değerler eğitiminde farklı yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğretmenler gerektiğinde öğrencilere kaynaklık eden bir “uzman”, öğrencilerin kendi öğrenmelerini izlemeye ve yönlendirmeye yardımcı bir “rehber” olmalı ve uygun öğrenme ortamlarını sağlamada etkin görev üstlenmelidir. Öğretmenler, öğrenme çıktısına uygun köprü kurmalı; öğretim kuram, model, strateji, yöntem ve tekniğini belirlerken hem öğrencilerin bütüncül gelişimlerini hem de öğrenmelerin kalıcı ve etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla öğrenme-öğretme süreçlerini zenginleştirmelidir. Bu doğrultuda öğrenme çıktıları ve öğrencinin özellikleri göz önünde bulundurularak öğretmenlerin fotoğraf, musiki, hat gibi unsurlar ile geleneksel ve/veya modern sanat ürünlerinden yararlanmaları gerekir. Ayrıca öğretmenler öğrenme çıktılarına uygun olarak biyografi, hikâye, makale, mektup, şiir, deyiş gibi edebî türlerden faydalanmalıdır.
- Geleneksel ve çağdaş öğretim strateji, yöntem ve tekniklerinin yanı sıra düşün-eşleş-paylaş gibi alternatif öğretim tekniklerinden de yararlanılmalıdır. Bununla birlikte program uygulanırken Türk dilinin doğru, etkili ve güzel kullanımı çerçevesinde ders içeriğine uygun kitap listeleri belirlenmeli; bu kitapların okunması konusunda öğrenciler özendirilmelidir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarının gerçekleştirilmesinde temel dinî kaynakların kullanılması önemlidir. Bu bağlamda öğrenme-öğretme uygulamalarında içerik çerçevesinin daha iyi aktarımına imkân veren ayet meallere ve hadisler yer verilmelidir. Ayet, ayet mealleri ve hadis metinleri seçiminde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan kaynaklar esas alınmalı, bunun yanı sıra literatürde kabul gören eserlere başvurulmalıdır. Ancak bu kaynaklar kullanılırken telif hakları ve etik kuralları göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital kaynakların kullanımı hususunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kurallara uyulmalıdır.

Farklılaştırma

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda* farklılaştırma bölümü, her öğrencinin kendine özgü ilgi ve yeteneği ile öğrenme stillerini tanıyarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bölüm ders kitaplarında yer almayacaktır. Bu bölümde öğrencilerin bireysel farklılıkları ile esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarlama yaklaşımlarının ön plana çıkarılması hedeflenmektedir.
- Program; okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin zihinsel, sosyal, duygusal, ahlaki ve fiziksel gelişimleri ile bireysel farklılıkları dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Bu nedenle program uygulanırken özel gereksinimli ya da akranlarına göre farklı özellikleri olan öğrenciler için gereken esneklik sağlanmalı; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanarak planlamalar yapılmalıdır.
- Farklılaştırma, zenginleştirme ve destekleme bölümlerinden oluşmaktadır. Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilmek için öğretmene yönelik önerilerin bulunduğu kısımdır. Destekleme ise öğrenme-öğretme uygulamalarında zorluk yaşayan öğrencilere gerekli ek zaman ve desteğin verilebilmesi için öğretmene önerilerin sunulduğu bölümdür. Programda zenginleştirme kapsamında mevcut öğrenme-öğretme uygulamaları üzerine "konu, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme" açısından daha üst düzey etkinlikleri gerektiren bir yapı kurgulanmıştır. Desteklemede ise mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarına göre sadeleştirilmiş bir içerik belirlenmiş, konulara yönelik ek kaynaklara ve açıklamalara yer verilmiştir. Öğrencilerin bireysel olarak yapabilecekleri basit düzeyde etkinliklerin yanında öğretmeni ve akranlarıyla birlikte gerçekleştirebilecekleri orta düzeyde etkinlikler tasarlanmalıdır.

1.3. TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

9. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ	4	24	33
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	20	28
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	16	22
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	11	72	100

10. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT	3	18	25
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	24	33
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	18	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	10	72	100

11. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT	5	8	11
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	34	47
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	18	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	12	72	100

12. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT	3	10	14
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	32	44
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	18	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	10	72	100

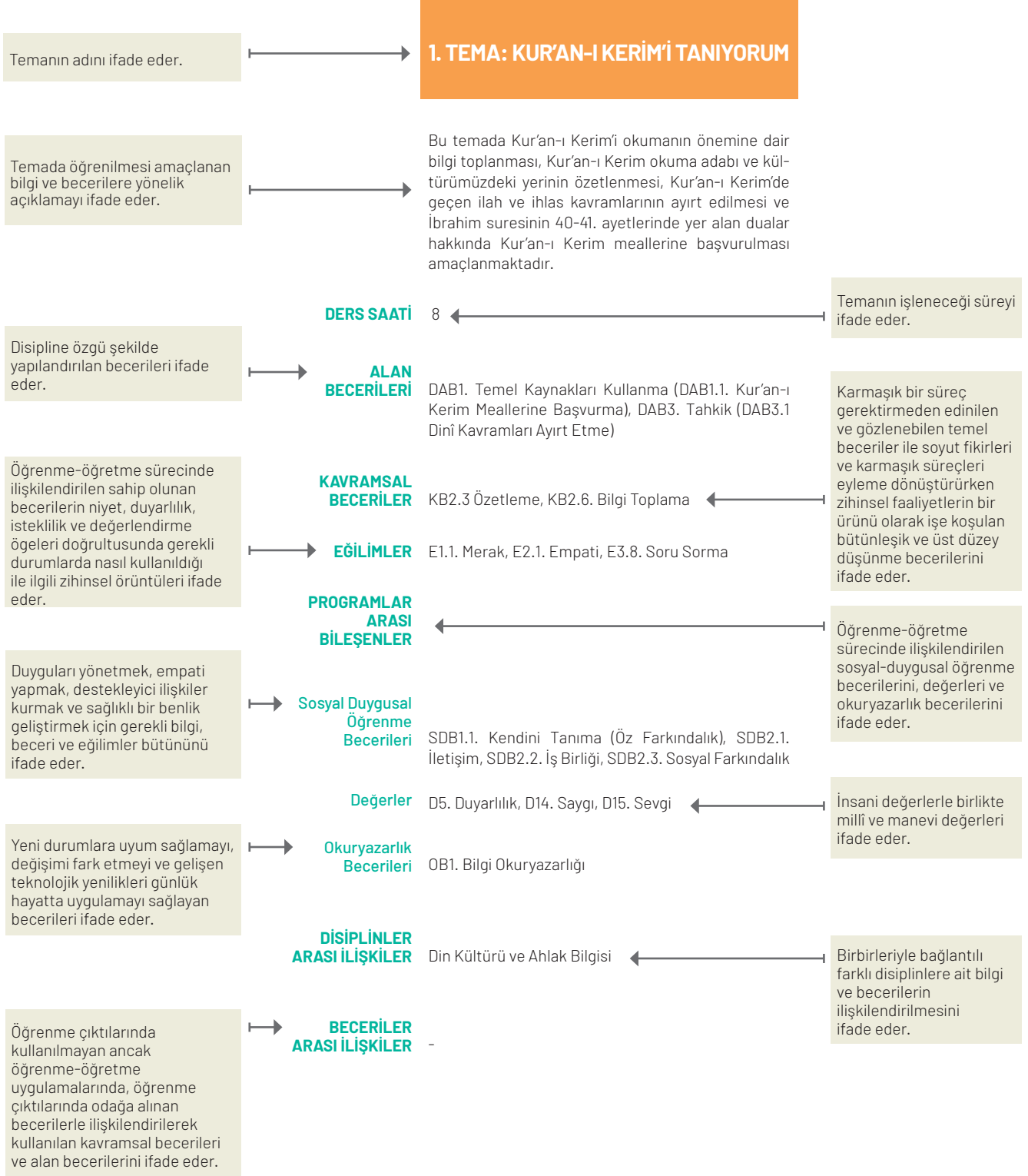
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.4. KUR'AN-I KERİM DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYILARI	KİTAP EBATLARI
Kur'an-ı Kerim Dersi 9. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 10. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 11. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 12. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm

1.5. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda her sınıf düzeyinde dört tema yer almaktadır. Temaların yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur.

Öğrenme-öğretme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Disipline ait başlıca anahtar kavramları ifade eder.

Anahtar Kavramlar ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları, eğitim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgileri ve/veya becerileri ifade eden temel kabullerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

ÖĞRETİM YANSITMALARI

KK.9.1.1. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgi toplayabilme

a) Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgiye ulaşmak için kullanacağı araçları öğretmeni ile belirler.

Kur'an-ı Kerim Okumanın Önemi
Kur'an-ı Kerim Okumanın Adabı ve Kültürümüzdeki Yeri

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, öz değerlendirme formu, eşleştirme, boşluk doldurma, yapılandırılmış grid, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türleri, gözlem formu, grup değerlendirme formu, analitik dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerin günlük hayatta ve kılınan namazlarda kandil geceleri, doğum, cenaze, düğün, asker uğurlaması gibi merasimler ve kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okunduğunu gözlemledikleri; temel eğitim sürecinde aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri aracılığıyla Kur'an-ı Kerim okumanın önemini ve kültürümüzdeki yerini bildikleri kabul edilmektedir.

- Kur'an-ı Kerim okuma adabını ve kandil gecesi, doğum, cenaze, düğün, asker uğurlaması gibi merasimler ile kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okunduğunu yansıtan görseller paylaşılabilir. Öğrencilere kültürümüzde hangi durumlarda Kur'an-ı Kerim okunduğuna, Kur'an-ı Kerim okumanın önemine ve adabına dair sorular yöneltilir.
- Soru-cevap yöntemi kullanılarak öğrencilerin ilah ve ihlas kavramları ile ilgili ön bilgileri tespit edilebilir. Öğrencilerden günlük hayatta edilen dualara örnekler vermeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ve fazileti hakkında eğitsel bir video izletilerek öğrencilerin bu videodan edindikleri bilgiler ile önceki yaşantılarından edindikleri bilgiler arasında bağ kurulabilir.

KK.9.1.1

Kur'an-ı Kerim'in terim anlamı verilir, gönderiliş amacı vurgulanır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemini ortaya koymak için gerekli olan dijital ve basılı materyaller belirlenir. Bu süreçte soru-cevap yöntemi kullanılabilir. Belirlenen materyallerden yararlanılarak öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın önemine dair bilgi edinmeleri sağlanır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi hakkında öğrencilere geçerli ve güvenilir olan meal, tefsir ve hadisler ile ansiklopedi ve dijital kaynaklar aracılığıyla bilgi toplama görevi verilebilir.

Öğrencilere öğrenme özelliklerine uygun bir ürün ortaya koymaları için ilah ve ihlas kavramlarının anlamları konusunda güvenilir ve geçerli olan ansiklopedilerden ve tefsir kaynaklarından araştırma ödevi verilebilir.

Destekleme

Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilerden İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinden hareketle anne ve babası, akrabaları ile inananlar için nasil dua edebileceklerini kendi cümleleri ile sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

Dersin kodu
Sınıf seviyesi
Tema numarası
Öğrenme çıktısı numarası

Öğrenme-öğretme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (konuya/alt konuya ilişkin sınırlar) ifade eder.

Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük yaşam deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

9. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i okumanın önemine dair bilgi toplanması, Kur'an-ı Kerim okuma adabının ve kültürümüzdeki yerinin özetlenmesi, Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarının ayırt edilmesi ve İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan dualar hakkında Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma),
DAB3. Tahkik (DAB3.1. Dinî Kavramları Ayırt Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.3. Özetleme, KB2.6. Bilgi Toplama

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.1. Empati, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D5. Duyarlılık, D14. Saygı, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER**

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.1.1. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgi toplayabilme

- a) Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgiye ulaşmak için kullanacağı araçları öğretmen ile belirler.
- b) Belirlediği aracı kullanarak Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgileri bulur.
- c) Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgileri doğrular.
- ç) Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili ulaşılan bilgileri kaydeder.

KK.9.1.2. Kur'an-ı Kerim okumanın adabını ve kültürümüzdeki yerini özetleyebilme

- a) Kur'an-ı Kerim okumanın adabını ve kültürümüzdeki yerini çözümler.
- b) Kur'an-ı Kerim okumanın adabını ve kültürümüzdeki yerini sınıflandırır.
- c) Kur'an-ı Kerim okumanın adabını ve kültürümüzdeki yerini kendi cümleleri ile ifade eder.

KK.9.1.3. Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını ayırt edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını tespit eder.
- b) Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarının dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırır.
- c) Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiketler.

KK.9.1.4. İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan duaları anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinin meallerini bulur.
- b) İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki konuları belirler.
- c) İbrahim suresinin 40-41. ayetlerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki konulara ilişkin çıkarım yapar.
- d) İbrahim suresinin 40-41. ayetleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim Okumanın Önemi
Kur'an-ı Kerim Okumanın Adabı ve Kültürümüzdeki Yeri
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: İbrahim Suresinin 40-41. Ayetleri

Anahtar Kavramlar dua, euzübesmele, hatim, ihlas, ilah, mukabele

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu, öğrenme günlüğü, tanılayıcı dallanmış ağaç, anlam çözümleme tablosu, doğru-yanlış soruları, boşluk doldurma soruları, açık uçlu sorular ve performans görevi aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramları ve İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki duaların mesajıyla ilgili yazılı veya görsel sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, ilişki kurma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan bir çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük hayatta ve kılınan namazlarda kandil geceleri, doğum, cenaze, düğün, asker uğurlaması gibi merasimler ve kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okunduğunu gözlemledikleri; temel eğitim sürecinde aldığı din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında Kur'an-ı Kerim okumanın önemini ve kültürümüzdeki yerini bildikleri kabul edilmektedir. Öğrencilerin ilah ve ihlas kavramlarını günlük hayatta duydukları, temel eğitim kapsamında aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında bu kavramlar ile ilgili ön bilgilere yüzeysel olarak sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Kur'an-ı Kerim okuma adabını ve kandil gecesini, doğum, cenaze, düğün, asker uğurlaması gibi merasimler ile kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okunduğunu yansıtan görseller paylaşılabilir. Öğrencilere kültürümüzde hangi durumlarda Kur'an-ı Kerim okunduğuna, Kur'an-ı Kerim okumanın önemine ve adabına dair sorular yöneltilir.
- Soru-cevap yöntemi kullanılarak öğrencilerin ilah ve ihlas kavramları ile ilgili ön bilgileri tespit edilebilir.
- Öğrencilere dua etmenin yeri ve önemini ne olduğu, hangi durumlarda ve nasıl dua edileceği gibi sorular yöneltilir. Günlük hayatta edilen dualara örnekler vermeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ve fazileti hakkında eğitsel bir video izletilerek öğrencilerin bu videodan edindikleri bilgiler ile yaşantılarından edindikleri bilgiler arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

KK.9.1.1

Kur'an-ı Kerim'in terim anlamı verilir, gönderiliş amacı vurgulanır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemini ortaya koymak için gerekli olan dijital ve basılı materyaller belirlenir. Bu süreçte soru-cevap yöntemi kullanılabilir. Belirlenen materyallerden yararlanılarak öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın önemine dair bilgi edinmeleri sağlanır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi hakkında öğrencilere geçerli ve güvenilir olan meal, tefsir ve hadisler ile ansiklopedi ve dijital kaynaklar aracılığıyla bilgi toplama görevi verilebilir. Yapılan çalışmalar gözlem formu ile değerlendirilebilir. Elde edilen bilgiler, adı geçen kaynakların ilgili bölümleri incelenerek doğrulanır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemiyle ilgili ulaşılan bilgiler kaydedilirken öğrencilerin kısa bir metin yazmaları; afiş, broşür ya da duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir.

Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkileri, ibadetlerdeki yeri ve önemiyle ilgili öğrencilerin öz farkındalıklarını artırmaları sağlanır (**SDB1.1**). Bu süreçte öğrencilerden öğrenme günlükleri hazırlamaları istenebilir. Kur'an-ı Kerim'in son ilahi kitap olduğu ve değişmeden günümüze kadar geldiği vurgulanır. Kur'an-ı Kerim'in mesajlarının her çağa ve bütün insanlara hitap ettiği belirtilir. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ele alınırken konu din kültürü ve ahlak bilgisi disiplindeki Kur'an-ı Kerim'in rehberliği içerik çerçevesi ile ilişkilendirilir. Kur'an-ı Kerim okumanın insan hayatı üzerindeki etkilerine ve insanın duygusal ve manevi ihtiyaçlarına cevap verdiği dikkat çeken ayet/hadisîşerifler aracılığıyla öğrencilerde Kur'an-ı Kerim okumanın önemine dair farkındalık oluşturulur. Öğrencilerden elde ettikleri bilgilerden hareketle Kur'an-ı Kerim okumanın insanın manevi ve ruhsal gelişimine etkileriyle ilgili bir blog yazısı yazmaları istenebilir. Blog yazıları, bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç kullanılabilir.

KK.9.1.2

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ile ilgili ve Kur'an-ı Kerim'in okunduğu durum ve zamanları tespit etmeye yönelik sorular sorulur. Alınan cevaplar doğrultusunda Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ve kültürümüzdeki yeri ile ilgili bilgiler ortaya konur. Euzü-besmele, mukabele ve hatim kavramları açıklanır. Bu bilgilerden hareketle öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ve kültürümüzdeki yeri ile ilgili çözümleme yapmaları istenir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okumanın kültürümüzdeki yeri ile ilgili bireysel veya grup olarak kavram haritası oluşturmaları istenebilir. Hazırlanan kavram haritaları sınıf ortamında paylaşılır. Paylaşılan bilgiler değerlendirilerek tek bir kavram haritasına dönüştürülür. Yapılan çalışmalar incelenip grup değerlendirme ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Konuyla ilgili elde edilen bilgilerden ve yapılan çözümlemelerden hareketle öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın adabını ve kültürümüzdeki yerini kendi cümleleri ile ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilerden konuyla ilgili sunum/afiş/duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Kültürümüzde ramazan ayı, kandil geceleri, düğünler, cenaze merasimleri ve asker uğurlama törenlerinde Kur'an-ı Kerim okunması örneklerinden hareketle öğrencilerin toplumun sahip olduğu değerlerin farkında olarak bu değerleri önemsemeleri sağlanır (**SDB2.3**). Toplumun Kur'an-ı Kerim'e verdiği değeri ve Kur'an-ı Kerim okuma adabını yansıtan somut davranış örnekleri üzerinden millî ve manevî değerlere duyarlı ve saygılı olmaları sağlanır (**D14.3**). Kur'an-ı Kerim'in yazımı konusunda tarihimizde ortaya konulan güzel bir örneğe/örneklere yer verilerek hat sanatından bahsedilir. Öğrencilerin dinî ve kültürel merasimlerdeki etkileşimin insanların iletişimine olan katkılarını bir etkinlik yoluyla değerlendirmeleri sağlanır (**SDB2.1**). İlgili etkinlik aracılığıyla öğrencilerin öğrenme ve keşfetme arzusu duyarak kendi kültürü hakkında soru sormaları istenir (**E3.8**). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında doğru-yanlış veya boşluk doldurma soruları kullanılabilir.

KK.9.1.3

Kur'an-ı Kerim'deki ilah kavramı Nahl suresinin 20-22, Kasas suresinin 88, Zümer suresinin 3 ve Casiye suresinin 23. ayetleri; ihlas kavramı ise Araf suresinin 29, Zümer suresinin 2, Hicr suresinin 39-40. ayetleri çerçevesinde incelenir. İlah ve ihlas kavramlarının belirtilen ayetler dışında Kur'an-ı Kerim'de başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanabilir. Öğrencilerin keşfetme, araştırma ve anlama arzusundan hareketle bu etkinlik çerçevesinde öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanarak ilah ve ihlas kavramları ile ilgili ayetleri bulmaları istenir. Öğrencilerin buldukları ayetlerde geçen ilah ve ihlas kavramlarını tespit etmeleri sağlanır. Öğrencilerden ilah ve ihlas kavramlarının dinî ilimlerdeki yerini ve önemini araştırmaları istenir (**E1.1, OB2**). Öğrencilerin elde edilen bilgileri kaydetmeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilerin ilah ve ihlas kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiketlemeleri sağlanır. Bu süreçte bilgi haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını ayırt etme becerisini ölçmek için iş birlikli çalışma yöntemi kullanılır (**SDB2.2**). Bu süreçte öğrencilerden anlam çözümleme tablosu oluşturmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

KK.9.1.4

Öğrencilerden İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinin anlamlarını Kur'an-ı Kerim mealinden bulmaları istenir. İlgili ayetlerin içeriğinden hareketle dua kavramı açıklanır. Öğrencilere bu duaların kim tarafından, hangi amaçla ve hangi bağlamda edildiği sorularak öğrencilerden İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki konuları belirlemeleri istenir. Bu süreçte beyin fırtınası veya kar topu tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki konularla ilgili sınıflandırma yapmaları sağlanır. Bu süreçte bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Bu ayetlerin kapsamından hareketle öğrencilerin bir dua metni oluşturmaları ve bu duayı kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır. Dua etmenin önemi ele alınırken konu din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin ibadet ve dua eden bir varlık olarak insan içerik çerçevesi ile ilişkilendirilir. Öğrencilerden İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer verilen konulara ilişkin çıkarım yapmaları istenir. Bu süreçte RAFT tekniği ile kısa bir metin oluşturmaları istenebilir. Öğrenci, ailesindeki bireylerin ve başkalarının yaşadıklarına duyarlılık gösterir ve onlar için dua eder (**E2.1**). Bu süreçte çember tekniği kullanılabilir. Başkaları için edilen duanın sevgiyi ifade etmenin bir yolu olduğu dile getirilir. Bu amaçla öğrencilerin sevdiklerine karşı özverili olmaları ve onlar için dua etmelerinin önemi vurgulanır. İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki duaların içeriğinden hareketle konuşma halkası tekniği kullanılarak öğrencilere "Kendiniz, yakınlarınız ve bütün inananlar için nasıl dua edersiniz?" sorusu yöneltilir ve öğrencilerden İbrahim suresinin 40-41. ayetleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara kendi hayatlarında yer vermeleri istenir. Öğrencilerden sevdikleri için bir dua metni oluşturmaları istenir (**D15.4**). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında doğru-yanlış veya boşluk doldurma soruları kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramları veya İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki duaların mesajıyla ilgili yazılı veya görsel sunum hazırlamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. İzleme veya değerlendirme amacıyla yapılan öğrenci çalışmalarına ve öz değerlendirme formlarına EBA portfolyoda yer verilebilir.

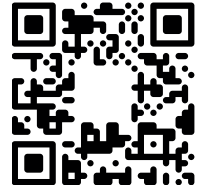
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere öğrenme özelliklerine uygun bir ürün ortaya koymaları için ilah ve ihlas kavramlarının anlamlarına dair güvenilir ve geçerli olan ansiklopedilerden ve tefsir kaynaklarından araştırma görevi verilebilir. İstekli öğrencilere İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki duaları ve anlamlarını ezberlemeleri ve doğru telaffuz etmeleri için rehberlik yapılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilerden İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinden hareketle anne ve babası, akrabaları ve inananlar için nasıl dua edebileceklerini kendi cümleleri ile sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ

Bu temada Kur'an-ı Kerim harflerinin özelliklerinin tanınması, bu harflerin hareketlerle okunması, okunuşla ilgili özel durumların, med ve med çeşitlerinin belirlenerek telaffuz edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.1. Telaffuz Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.2.1. Harfleri telaffuz edebilme

- a) Harflerin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Harflerin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Harfleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Harfleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.9.2.2. Harfleri okunuşları ile telaffuz edebilme

- a) Harflerin harekeler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Harflerin harekeler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Harfleri harekeler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Harfleri harekeler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.9.2.3. Okunuşla ilgili özel durumları telaffuz edebilme

- a) Okunuşla ilgili özel durumların telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Okunuşla ilgili özel durumların telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Okunuşla ilgili özel durumları telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Okunuşla ilgili özel durumları doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.9.2.4. Med (uzatma) çeşitlerini telaffuz edebilme

- a) Med (uzatma) çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Med (uzatma) çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Med (uzatma) çeşitlerini telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Med (uzatma) çeşitlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Harfler ve Özellikleri
Harflerin Okunuşu
Okunuşla İlgili Özel Durumlar
Med (uzatma) Çeşitleri

Anahtar Kavramlar

hareke, hurufimukattaa, kamerî harf, mahreç, med, şemsî harf, tecvit

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, öğrenme günlüğü, çalışma yaprağı, açık uçlu sorular, yapılandırılmış grid, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının uygulanması ile ilgili öğrenme günlükleri tutmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde düzen, kapsam, yorumlama, duygu ifadesi ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bu çalışmada ayrıca öğrenci yansıtmasını içeren öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Tema sonunda tanılayıcı dallanmış ağaç, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan bir çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim alfabesinin kendi ana dillerindeki alfabe ile benzer olmadığını, bu alfabedeki harflerin telaffuz edilmesinde farklılıklar olduğunu ve Kur'an-ı Kerim okurken bazı kurallara uyulması gerektiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Arap alfabesi veya Arapça yazı örnekleri gösterilerek onların alfabe ve yazılarla ilgili ön bilgileri gözlemlenebilir. Kur'an-ı Kerim okumayı bilen öğrenci olup olmadığı sorularak öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okumayı bilen ve bilmeyen öğrenciler tespit edilebilir. Tema konularından olan harfleri tanıma, harflerin okunuşu, okunuşla ilgili özel durumlar ile med çeşitleri hakkında öz değerlendirme formu aracılığıyla öğrencilerin hazır bulunuşlukları belirlenebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in güzel okuma kurallarına uygun olarak okunduğu eğitsel bir video izlenebilir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak cevaplar alınabilir. Harflerin mahreçlerini seslendirme ve tecvit kuralları ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir. Öğrencilere güzel ve kuralına uygun okunan Kur'an-ı Kerim ayetleri dinlediklerinde neler hissettikleri, çevrelerinde Kur'an-ı Kerim'i kurallarına uygun bir şekilde okuyan insanların olup olmadığı sorularak ilgili konu öğrencilerin yaşantılarıyla ilişkilendirilebilir. Her dilin alfabesinin seslendirilmesinde birtakım kuralların bulunduğu dile getirilerek öğrencilerin eğitim yaşantılarındaki diğer bilgilerle bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.9.2.1**

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri ve bu harflerin isimlerini tanıtan bir video izlenir. Harflerin isimleri ve mahreçleri öğretmen tarafından telaffuz edilerek öğrencilerin alfabedeki harflerin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte harflerin telaffuzları öğrencilere dijital materyallerden dinletilebilir/izletilebilir. Harfler öğrencilere bilişsel çıraklık yöntemiyle tekrar ettirilebilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri öğrenirken bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurarlar **(SDB2.2)**.

Alfabedeki harflerin farklı telaffuzları ve özellikleri olduğu ifade edilerek mahreç kavramı açıklanır. Kur'an-ı Kerim'i mahir bir okuyucu anlamına gelen fem-i muhsinden öğrenmenin önemine değinilir. Öğretmen rehberliğinde veya görsel videolar kullanılarak harflerin mahreçleri, kalın ve ince harflerin telaffuzu ile ilgili uygulamalar gerçekleştirilir. Bu süreçte harflerin mahreç yerlerini, ağız ve ses yoluyla çıkış bölgelerini yansıtan görseller paylaşılabılır. Öğrencilerden harflerin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada sınıflandırma çizelgesi (tablo tekniği) yöntemi kullanılabilir. Öğrenciler, mahreçlerine göre seslendirme uygulamaları ile desteklenebilir. Öğrencilerin harfleri telaffuz özelliklerine göre tekrar etmeleri sağlanır. Bu safhada gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerin mahreç ve telaffuz çalışmalarını aynı biçimde ve düzende sürdürme yönündeki tutumlarını devam ettirmeleri beklenir **(E1.3)**. Öğrencilerin harfleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmaları ile harfler talim edilebilir. Öğrencilere hem bireysel hem de grup hâlinde telaffuz çalışmaları yaptırılabilir. Öğretmen; öğrencilerin koro çalışmalarında ve bireysel okumalarında yaptığı mahreç hataları, ses uyumsuzlukları veya vurgu bozukluklarını tespit ederek onlara geri bildirimlerde bulunur. Öğrencilere harflerin yazılış usulleri uygulamalı olarak gösterilir. Harflerin yazımıyla ilgili çalışmalar yapılır. Harflerin kelimenin başında, ortasında ve sonunda yazılışları görsel materyaller aracılığıyla gösterilir. Öğrencilere harflerin kelimenin başında, ortasında ve sonunda yazılışları ile ilgili uygulamalar yaptırılır. Çalışma yaprakları veya etkileşimli tahta uygulamaları aracılığıyla harflerin hem tek başına hem de başta, ortada ve sonda yazılışları pekiştirilebilir.

Öğrencilerin harflerin isimlerini tanıma ve harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etmeye yönelik uygulamaları kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu sorular veya yapılandırılmış grid kullanılabilir.

KK.9.2.2

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflerin tamamının sessiz olduğu ve bu harflerin seslendirilmesini sağlayan bazı özel işaretlerin bulunduğu ifade edilir. Bu özel işaretlerin harflerin üstünde veya altında bulunduğu ve harflerin sesli okunmasını sağladığı dile getirilerek hareke kavramı verilir. Bu hareketlerin üstün, esre ve ötre olduğu belirtilir. Türk dili ve edebiyatı disiplini ile ilişki kurularak hareketlerin dilimizdeki sesli harflerin yerini tuttuğu vurgulanır. Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflerin okunmasında farklı fonksiyonlar icra eden cezim (sükûn), şedde, tenvin, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker gibi diğer işaretlere yer verilir. Elif, vav ve ya harflerinin harekesiz yazılması durumunda bunların kendilerinden önceki harfleri uzatma işlevi gördükleri vurgulanarak med kavramı açıklanır. Alfabedeki harfler; hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile birlikte öğretmen tarafından seslendirilerek öğrencilerin alfabedeki harflerin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte harfler; hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri dijital materyallerden dinletilebilir/izletilebilir. Öğrencilerin dijital ortamdaki kaynakları tanıyıp kullanarak geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan elifba uygulamalarından yararlanmaları sağlanır (**OB2**). Hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile harflerin telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalardan hareketle öğrencilerden harflerin hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin harfleri telaffuz özelliklerine göre hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik harflerin hareke ve özel işaretler ile telaffuz edilmesi ile ilgili uygulamalar yaptırılabilir. Harflerin telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.9.2.3

Kur'an-ı Kerim okumada özel bazı kelimelerin olduğu vurgulanarak elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif ile ilgili kurallar üzerinde durulur. Elif lâm takısının okunuşu işlenirken şemsî ve kamerî harf kavramları verilir. Hurufimukattaa kavramı Kur'an-ı Kerim'den örnekler verilerek açıklanır. Öğrencilere elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif ve hurufimukattaa ile ilgili örnekler verilir. Okunuşla ilgili özel durumlar öğretmen tarafından seslendirilerek öğrencilerin elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif ve hurufimukattaa'nın telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte okunuşla ilgili özel durumlar dijital materyallerden dinletilebilir/izletilebilir. Elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif ve hurufimukattaa'nın telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalardan hareketle öğrencilerden elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif ve hurufimukattaa ile ilgili telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilere okunuşla ilgili özel durumlara ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre okunuşla ilgili özel durumlara dair kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına, bireysel okuma çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik harflerin hareke ve özel işaretler ile telaffuz edilmesi ile ilgili uygulamalar yaptırılabilir. Okunuşla ilgili özel durumlara yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

Güvenilir ve geçerli genel ağ kaynaklarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanılır. Harflerin telaffuz edilmesi, mahreçleri ve okunuşla ilgili özel durumlara dair uygulamalar esnasında karşılaşılabilecekleri güçlüklerle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in güzel okuma kurallarına uygun olarak okunduğu bir video izletilir veya dinletilir. Bu video üzerinden bir etkinlik tasarlanır. Etkinlik sonunda öğrencilere sabırla ilgili atasözü/özdeyiş/deyim örnekleri verilerek onların zorlukların üstesinden gelebilecek yeterlilikte oldukları, güçlükleri aşmak için istikrarlı olmaları, azimli davranmaları ve çalışmalarında sebat etmeleri istenir (**D12.3**). Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının uygulanması ile ilgili öğrenme günlükleri tutmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.9.2.4

Bir edebî metnin düz okunuşuyla noktalama işaretleri, tonlama ve vurgu değerlerine uygun okunuşu arasındaki fark Türk dili ve edebiyatı disiplini ile ilişkilendirilerek ortaya konur. Doğru okunuşun seslendirme ve metnin anlaşılmasına etkisi üzerinde durulur. Kur'an-ı Kerim'in kuralına uygun olarak okunması ile belli bir kurala dayalı olmadan okunmasının farkı vurgulanarak tecvit kavramı verilir. Türkçenin günlük kullanımında bazı hecelerin uzun, bazılarının ise kısa sesli okunduğundan hareketle Kur'an-ı Kerim'in okunuşunda da hecelerin benzer özelliklerinin bulunduğu dikkat çekilir. Türkçeden farklı bir fonetiği olan Kur'an-ı Kerim'in dilinin pek çok uzun sesli heceye sahip olduğu belirtilerek med sebeplerine (hemze ve sükûn) değinilir. Med çeşitleri sınıflandırılarak medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl konuları işlenir. Öğrencilere med çeşitleri ile ilgili örnekler verilir. Med (uzatma) çeşitleri ile ilgili örnekler öğretmen tarafından seslendirilerek öğrencilerin med çeşitlerinin (medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl) özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte med çeşitleri ile ilgili örnekler dijital materyallerden dinletilebilir/izletilebilir. Medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl tecvit kurallarının telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalardan hareketle öğrencilerden medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl tecvit kurallarının okunuşu ile telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada anlam çözümleme tablosu veya soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilere medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl tecvit kurallarının okunuşu ile ilgili örnek kelime okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden telaffuz özelliklerine göre medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl tecvit kurallarının okunuşu ile ilgili kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına ve bireysel okuma çalışmalarına yer verilebilir. Farklı örnekler üzerinde uygulama yapılarak konu pekiştirilebilir. Geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilere çalışmalarını geliştirme ve iyileştirme imkânı verilir. Med çeşitleri ile ilgili bir telaffuz etme etkinliği tasarlanarak uygulama sırasında öğrencilerin öğretmeni ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri, bu süreçte öğrendikleri bilgilerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri ve grup iletişimine katılmaları sağlanır **(SDB2.1)**. Öğrencilerin med çeşitlerini öz güvenle tanımaları, doğru telaffuz etmeleri ve bu konudaki bilgilerini uygulamaya aktarabilmeleri için gerekli teşvik ve yönlendirmeler yapılır **(E1.5)**. Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik harflerin hareke ve özel işaretler ile telaffuz edilmesi ile ilgili uygulamalar yaptırılabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl konularını öğrenme düzeyi, yüzünden okuma yöntemi kullanılarak dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile ölçülebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

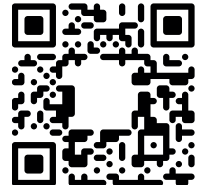
Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme

Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler seviyelerine uygun çalışma yaprakları, güvenilir ve geçerli dijital içerikler ile desteklenebilir. Öğrencilere kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığının *Braille Kur'an-ı Kerim Elif-Bâ'sı* kitabı kullanılabilir. İşitme engelli öğrenciler için ise Diyanet İşleri Başkanlığının *İşitme Engellilere Özel Elif-Bâ* isimli kitabı kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri ile Yasin suresinin 1-83. ayetlerinin usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte ilgili sayfaların okunması sırasında Kur'an-ı Kerim'i okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.3.1. Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri ve Yasin suresinin 1-83. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okuyabilme

- a) Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri ve Yasin suresinin 1-83. ayetlerindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.
- b) Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri ve Yasin suresinin 1-83. ayetlerindeki tecvit kurallarını açıklar.
- c) Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri ve Yasin suresinin 1-83. ayetlerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.
- ç) Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri ve Yasin suresinin 1-83. ayetlerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Al-i İmran Suresi 1-15. Sayfalar (1-115. Ayetler)
Yasin Suresi 1-6. Sayfalar (1-83. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

kıraat

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktısı; kontrol listesi, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri veya Yasin suresinin 1-83. ayetlerindeki medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar içerisinde araştırma süreci, doğruluk, düzen, sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri tanıdıkları, bu harflerin çıkış yerlerini bildikleri; Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl konularını öğrendikleri, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuyabildikleri, sure ve ayet kavramlarını temel eğitim seviyesindeki din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinde öğrendikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerden bazı bölümler okutulabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Harflerin mahreçlerini seslendirme ve Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına göre yüzünden okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir.

Günlük hayatta, namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük yaşamla bağ kurulabilir. Kur'an-ı Kerim okumanın kendilerine neler hissettirdiği sorularak öğrencilerde farkındalık oluşturulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.9.3.1**

Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğu ifade edilerek ibadetlerde abdestli olmanın gereği üzerinde durulur. Abdestin temizliğe katkısını ortaya koyan hadis örnekleri üzerinden öğrencilere kişisel temizliğe önem vermenin insanın kendisine saygı duyma, çevre temizliğine dikkat etmenin ise yaşam kalitesine katkıda bulunma anlamına geldiği vurgulanır **(D18.1, D18.3)**. Kur'an-ı Kerim'i kurallarına uygun biçimde okumanın önemi vurgulanarak kıraat kavramı açıklanır. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası etkileşimli tahtadan izletilir, dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutularak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun biçimde telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilere daha önce öğrendikleri tecvit kurallarını uyguladıkları takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek motivasyon sağlanır. Kur'an-ı Kerim'i okumaya geçen öğrencilere satır satır yüzünden okuma çalışmaları yaptırılır. İlgili satırlar, kelime kelime veya birkaç kelime olarak koro hâlinde talim edilebilir. Aynı satırlar öğrencilere yeteri kadar tekrar ettirilir. Öğrencilerin akıcı bir okuyuşa ulaştıkları tespit edildikten sonra okutulan miktar artırılarak yüzünden okuma çalışmalarına devam edilir. Öğrencilerin okuma durumuna göre önce yarım sayfaya, ardından bir sayfaya geçirilir. İlgili sayfalar üzerinde koro çalışması yaptırılabilir. Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma, okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir. Öğrencilerin derse hazırlıklı gelmeleri istenerek görev bilincine sahip olmaları ve sorumlulukları zamanında yerine getirmeleri sağlanır **(D16.3)**. Gerekli zamanlarda öğrencilerin kendi içlerinde yardımlaşarak gruplar hâlinde çalışmaları ve birbirlerini dinleyerek ekip çalışması yapmaları sağlanır **(SDB2.2)**. Öğrencileri yüzünden okuma uygulamalarına zorlamadan sınıftaki her öğrenciye arkadaşlarının haklarına saygılı olmak koşuluyla yüzünden okuma fırsatı tanınır **(E2.3)**. Al-i İmran suresinin 1-115 ve Yasin suresinin 1-83. ayetlerinin yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri kullanılarak değerlendirilebilir.

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma düzeyi gelişen öğrencilere "süre tutarak okuma etkinliği" yaptırılabilir. Bu etkinlik çerçevesinde öğrencilerin yeni hedefler belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını artırmaları, öz değerlendirmede bulunmaları ve kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır **(SDB1.2)**. Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 1-115 ve Yasin suresinin 1-83. ayetlerini Diyanet İşleri Başkanlığına ait geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarından dinleyip takip etmeleri sağlanır **(OB2)**.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 1-115 veya Yasin suresinin 1-83. ayetlerindeki medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

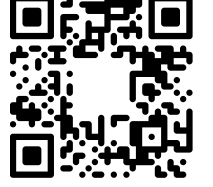
Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme Öğrencilere kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için bilişsel cıraklık yöntemi ile sure ezberleme çalışmaları yaptırılabilir.

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanılarak Al-i İmran suresinin 1-15. sayfaları ile Yasin suresinin 1-6. sayfalarını dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin tilavet edilmesi; bu surelerin anlamlarıyla ilgili olarak Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır. Bu surelerin tilavet edilmesi sırasında Kur'an-ı Kerim'i okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet

KAVRAMSAL BECERİLER

-

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB3.2. Esneklik

Değerler D7. Estetik, D9. Merhamet

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

-

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.4.1. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini anlamada Kur'an-ı Kerim mealleri-
ne başvurulabilme

a) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin meallerini bulur.

b) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerindeki konuları belirler.

c) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini içeriklerine göre sınıflandırır.

ç) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar ya-
par.

d) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş sureleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durum-
larda yer verir.

KK.9.4.2. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini tilavet edebilme

a) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini doğru bir şekilde telaffuz eder.

b) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini usulüne uygun yüzünden okur.

c) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Fatiha Suresi ve Anlamı

Kevser Suresi ve Anlamı

İhlas Suresi ve Anlamı

Fil Suresi ve Anlamı

Kureyş Suresi ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

hamt, Kevser, tevhit

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, öz değerlendirme formu, gözlem formu, grup de-
ğerlendirme formu, analitik dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak
değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik iş
birliğine dayalı çalışma yöntemiyle duvar gazetesi, afiş veya poster hazırlamaları istene-
bilir. Yapılan çalışmalar; içerisinde verilerin toplanması, verilerin düzenlenmesi, özgünlük,
yorumlama ölçütleri bulunan analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik ölçme ve değerlendirme;
açık uçlu, kısa cevaplı, yapılandırılmış grid, eşleştirme ve boşluk doldurma soru türleri ile
yapılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin isimlerini bildikleri, bu sureleri ve surelerin
anlamalarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviyesinde
aldıkları, din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duydukları veya dinledikleri, bazı
öğrencilerin ise bu sureleri ezberden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerle içerik çerçevesindeki surelerin isimleri paylaşılabilir. Öğrencilere bu sureler-
den hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının bunu
gerçekleştirebildiği tespit edilebilir. Öğrenciler, sureleri ezberleme düzeylerine göre sınıf-
landırılır. Daha sonra öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-cevap yön-
temi ile belirlenebilir.

Köprü Kurma İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerden biri dinletilebilir veya izletilebilir. Öğrencilere bu ezbere okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınabilir. Harflerin mahreçlerini seslendirme ve tecvit kuralları ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir. İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerin aynı zamanda beş vakit namazda okunduğu vurgulanarak öğrencilerde bu sureleri doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.9.4.1**

Öğrencilere ezberlenecek surelerin içeriği ile ilgili kısa bilgiler verilir. Öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanarak ezberlenecek surenin mealini bulmaları istenir. Öğrencilerden ezberlenecek surenin mealini incelemeleri ve suredeki konuları belirlemeleri istenir. Bu süreçte iş birlikli öğrenme, soru-cevap yöntemleri kullanılabilir. Öğrencilerin surenin içeriğini konu ve olaylarına göre sınıflandırmaları sağlanır. Bu süreçte zihin haritası veya sınıflandırma yönteminden yararlanılabilir. Öğrencilerden bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden ezberledikleri suredeki konu ve olaylara ilişkin çıkarımlarda bulunmaları istenir. Bu süreçte soru turu veya beyin fırtınası yöntemi kullanılabilir. Öğrencilerden ezberlenen sure ile ilgili yaptıkları çıkarımlara konu/durumlarda yer vermeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerden kısa bir metin yazmaları; afiş, broşür, duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir (**OB1, OB2**).

Fatiha suresinin anlamı işlenirken Yüce Allah'ın Rahman ve Rahim isimleri üzerinden merhamet konusuna değinilir. Merhamet konusuna vurgu yapan hadis, şiir ve atasözü örnekleri üzerinden öğrencilerin insanlara ve diğer canlılara karşı vicdanlı, şefkatli, duyarlı ve sorumlu olmaları sağlanır (**D9.1, D9.2, D9.3**).

Surelerin anlamları ele alınırken ilgili surelerde geçen hamt, Kevser ve tevhit kavramları işlenir. Öğrencilerden performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik iş birliğine dayalı çalışma yöntemiyle duvar gazetesi, afiş veya poster hazırlamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.9.4.2

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu; namazlarda okunan sure, ayet ve duaların ezberden okunduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek sureler sınıfta öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek birkaç defa okunur. Bu sureler öğrencilere dinletilerek ve/veya izletilerek öğrencilerin suredeki harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır. Öğrencilerden ezberlenecek surenin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte koro çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Surenin telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

Ezberlenecek sure öğrencilere izletilir, dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Ezberlenecek sure öğrencilere yüzünden okutulur ve onlardan ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden suredeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin suredeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma/okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir.

Öğrencilerin yüzünden okuma seviyeleri geliştirilerek sure ezberlemeye zemin hazırlanır. Ezberlenecek sureyi doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için onlara yeterli kadar yüzünden okuma yaptırılır. Öğrenciler ezber çalışması yaparken uygulanacak yöntem ve teknikler hususunda bilgilendirilir, karşılaşılabilecekleri zorlukları azim ve kararlılıkla aşmaları için çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusu ile ilgili öğrencilerde farkındalık oluşturulur **(E1.3)**.

Öğrencilerden sure ezberleme çalışmalarında karşılaşılabilecekleri zorlukları yazmaları istenir. Alınan cevaplar sınıf ortamında paylaşılarak öğrencilerle birlikte değerlendirilir. Öğrencilere bu zorluklarla baş edebilmek ve alternatif çözüm yolları bulabilmek için çaba göstermeleri gerektiği ve buldukları çözüm yollarını uygulamalarının önemi vurgulanır **(SDB3.2)**.

Öğrencilere harflerin mahreçlerine, telaffuzlarına ve tecvit kurallarına uygun bir kıraat örneği dinletilir/izletilir. Bu okuyuştan hareketle güzel bir tilavetin önemine, kıraat kültürünü koruyup geliştirmenin gerekliliğine ve Kur'an'ı Kerim'i güzel okumanın insanın duygu dünyasına yaptığı katkıya, ruhsal gelişimini desteklemesine vurgu yapılır **(D7.2)**. Sure, koro hâlinde talim edilerek öğrencilerin ilgili sureyi okumaları sağlanır. Öğretmen rehberliğinde okunan surenin kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirilir. Ezberlenecek sure, koro okuyuşu sonunda ayet ayet veya bir bütün olarak öğrencilere okutulur. Öğrencilerden sureyi tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okumaları istenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Sure ezberlerinin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sureyi ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin dijital ortamdaki geçerli ve güvenilir kaynakları tanıyıp Diyanet İşleri Başkanlığına ait genel ağ kaynaklarından yararlanmaları sağlanır **(OB2)**. Tema içeriğindeki surelerin ezberden okunması ve seslendirilmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya gözlem formları aracılığıyla değerlendirilebilir.

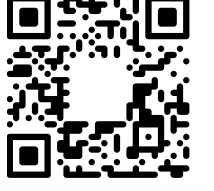
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları ve ezber becerilerini geliştirmeleri için onlara Kur'an-ı Kerim'den bazı aşrışerifler ezberletilebilir. Öğrenciler, surelerin anlamları ile ilgili derinleşmeleri için geçerli ve güvenilir tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler için bilişsel çıraklık yöntemiyle sure ezberleme çalışmaları yapılabilir. Ezberleme güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerle desteklenebilir. Öğrencilerden Fatiha suresi ile ilgili temel bilgilerin yer aldığı bilgi kartları oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

10. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili sorgulama yapılması, Kur'an-ı Kerim'i anlama adımlarına dair karşılaştırma yapılması, Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramlarının ayırt edilmesi ve Taha suresinin 25-28. ayetlerinde yer alan dualar hakkında Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN

BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB3. Tahkik (DAB3.1. Dinî Kavramları Ayırt Etme)

KAVRAMSAL

BECERİLER KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama

EĞİLİMLER

E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI

BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D8. Mahremiyet

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

BECERİLER

ARASI İLİŞKİLER

KB2.3. Özetleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.10.1.1. Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemini sorgulayabilme
- a) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemini tanımlar.
 - b) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında sorular sorar.
 - c) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında bilgi toplar.
 - ç) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuma ile ilgili topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
 - d) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuma ile ilgili topladığı bilgilerden çıkarım yapar.
- KK.10.1.2. Kur'an-ı Kerim'i anlama adımlarını karşılaştırabilme
- a) Tercüme, meal ve tefsir kavramlarına ilişkin özellikleri belirler.
 - b) Tercüme, meal ve tefsir kavramlarının özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.
 - c) Tercüme, meal ve tefsir kavramlarının özelliklerine ilişkin farklılıkları listeler.
- KK.10.1.3. Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramlarını ayırt edebilme
- a) Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramlarını tespit eder.
 - b) Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramlarının dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırır.
 - c) Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiketler.
- KK.10.1.4. Taha suresinin 25-28. ayetlerinde yer alan duaları anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme
- a) Taha suresinin 25-28. ayetlerinin meallerini bulur.
 - b) Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki konuları belirler.
 - c) Taha suresinin 25-28. ayetlerini içeriklerine göre sınıflandırır.
 - ç) Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki konulara ilişkin çıkarımlar yapar.
 - d) Taha suresinin 25-28. ayetleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara hayatında yer verir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Anlayarak Okumak
Kur'an-ı Kerim'i Anlama Adımları
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: Taha Suresinin 25-28. Ayetleri

Anahtar Kavramlar iffet, meal, Rab, tefsir, tercüme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; tanılayıcı dallanmış ağaç, Frayer diyagramı, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, akran değerlendirme formu, doğru-yanlış soruları, boşluk doldurma soruları, eşleştirme soruları, açık uçlu sorular ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramları ve Taha suresinin 25-28. ayetlerinde geçen duaların içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde araştırma, çıkarım yapma, özgünlük, sunma ölçütleri bulunan analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. İzleme veya değerlendirme amacıyla yapılan öğrenci çalışmalarına ve öz değerlendirme formlarına EBA portfolyoda yer verilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın önemini bildikleri; tercüme, meal ve tefsir terimleri ile ilgili genel bilgi sahibi oldukları, günlük hayatta kullanılan Rab ve iffet kavramlarından haberdar oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında sorular yöneltilebilir. Ardından öğrencilerin konu ile ilgili paylaşımlarda bulunmalarına fırsat tanınabilir. Kur'an-ı Kerim'i anlamada tercüme, meal ve tefsirlerin önemine ilişkin genel bir çerçeve oluşturulabilir. Öğrencilere Rab ve iffet kavramları hakkında sorular sorularak onların ön bilgileri belirlenebilir. Öğrencilerden günlük hayatta edilen dualara örnekler vermeleri istenerek onların dualar hakkındaki bilgileri tespit edilebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili manzum veya mensur edebî bir metin öğrencilerle paylaşılabilir.

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i anlamının sosyal yaşamda karşılaşılan durumları kavramada etkisinin olduğu belirtilebilir. Meal ve tefsir okumanın önemi vurgulanarak öğrencilerin tema içeriği ile günlük yaşam arasında bağ kurmaları sağlanabilir. Duanın insan hayatında olumlu bir etkiye sahip olduğu belirtilerek öğrencilerde dua etme ile ilgili farkındalık oluşturulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

KK.10.1.1

Vızıltı grupları tekniği uygulanarak Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacı belirlenir. Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili beyin fırtınası yapılarak öğrencilerin konu hakkında düşüncelerini ifade etmelerine imkân tanınır. Öğrencilerden örnek metinlerden yararlanarak konuyla ilgili bilgi toplamaları ve Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında tanımlamalarda bulunmaları istenir. Yapılan tanımlamalar listelenir, bu tanımlamaların doğruluğu tartışma yöntemiyle değerlendirilerek öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuma konusuna merak duygusuyla ön yargısız, saygılı bir şekilde ve farklı açılardan bakabilmeleri sağlanır (**E3.5**). Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amaçları vurgulanarak, onu anlayarak okumanın önemi din kültürü ve ahlak bilgisi disiplindeki Kur'an-ı Kerim'in rehberliği içerik çerçevesi ile ilişkilendirilerek ele alınır. Bidat ve hurafelerden uzak bir din anlayışının oluşması için doğru bilgiyi birincil kaynaklardan öğrenmenin ve Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili çıkarımlar yapılır.

Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın insan hayatına etkileri ile ilgili blog yazısı yazmaları istenebilir. Blog yazıları bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç kullanılabilir.

KK.10.1.2

Öğrencilere tercüme, meal ve tefsir örnekleri gösterilir ve öğrencilerin bunları incelemelerine fırsat tanınır. Bu etkinlikten hareketle öğrencilerden tercüme, meal ve tefsir kavramlarının özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu kavramlar ve özellikleri ile ilgili gerekli açıklamalar yapılarak öğrenciler desteklenir. Öğrenciler üç gruba ayrılarak onlardan tercüme, meal ve tefsirin benzerlik ve farklılıklarını tespit etmeleri ve bunları listelemeleri istenir. Bu etkinlik aracılığıyla öğrencilerin başkalarını etkin şekilde dinlemeleri, duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri, etkileşime ve grup iletişimine katılmaları sağlanır **(SDB2.1)**.

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i anlama adımlarından olan tercüme, meal ve tefsirin benzerlik ve farklılıklarını ortaya koyan sunum, poster ve afiş çalışmaları yaptırılabilir. Yapılan çalışmalar değerlendirme formları aracılığı ile değerlendirilebilir. Tercüme, meal ve tefsirin benzerlik ve farklılıklarını belirlemeye yönelik anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında boşluk doldurma ve eşleştirme soruları kullanılabilir.

KK.10.1.3

Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab kavramı Fatiha suresinin 2, Şuara suresinin 77-82 ve Tevbe suresinin 31. ayetleri çerçevesinde; iffet kavramı ise Nur suresinin 33, Bakara suresinin 273 ve Nisa suresinin 6. ayetleri çerçevesinde incelenir. Kur'an-ı Kerim'de insan hayatını ilgilendiren bilgilerin yer aldığı vurgulanarak iffet kavramının bireysel ve toplumsal hayattaki önemi ifade edilir. Rab ve iffet kavramlarının belirtilen ayetler dışında Kur'an-ı Kerim'de başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanır. Bu etkinlik çerçevesinde öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalananarak **(OB2)** Rab ve iffet kavramları ile ilgili ayetleri bulmaları istenir. Öğrencilerin buldukları ayetlerde geçen Rab ve iffet kavramlarını tespit etmeleri sağlanır. Öğrencilerden Rab ve iffet kavramlarının dinî ilimlerdeki yerini ve önemini araştırmaları istenir. Öğrencilerin elde edilen bilgileri kaydetmeleri sağlanarak kendi mahrem alanını belirlemesi amaçlanır **(OB1)**. İffet kavramını ve mahremiyetini ele alan ayet ve hadisler üzerinden insanın kişisel özgürlük alanını koruması, sosyal ilişkilerinde kişisel sınırlarını ve alanlarını belirlemesi, özel hayatın gizliliğini ihlal edecek davranışlardan kaçınması hususlarına vurgu yapılır **(D8.1)**. Öğrencilerin Rab ve iffet kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiketlemeleri sağlanır. Bu süreçte bilgi haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir.

Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramlarını ayırt etme becerisini ölçmek için işbirlikli çalışma yöntemi kullanılır **(SDB2.2)**. Bu kavramlarla ilgili öğrencilerden Frayer diyagramı oluşturmaları istenebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

KK.10.1.4

Öğrencilerden Taha suresinin 25-28. ayetlerinin anlamlarını Kur'an-ı Kerim mealinden bulmaları istenir. İlgili ayetlerin içeriğinden hareketle duanın yeri ve önemi açıklanır. Taha suresinin 25-28. ayetlerinde yer alan duaların kim tarafından, hangi amaçla ve hangi bağlamda edildiği sorularak çözümleme yapmaları sağlanır (**KB2.3**). Öğrencilerden Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki konuları belirlemeleri istenir. Bu süreçte beyin fırtınası veya kar topu tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki konularla ilgili sınıflandırma yapmaları sağlanır. Bu süreçte bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bu ayetlerin kapsamından hareketle bir dua metni oluşturmaları ve bu duayı kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilerden Taha suresinin 25-28. ayetlerinde yer verilen konulara ilişkin çıkarımlar yapmaları istenir. Bu süreçte anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Ayetlerin içeriğinden hareketle öğrencilerin herhangi bir olay/durum karşısında dua ettiklerinde hangi duyguları yaşadıklarını ve bu duyguların davranışlarına etkilerini ifade etmelerine imkân tanınır (**SDB1.1**). Bu süreçte kısa bir yansıtıcı düşünme yazısı yazdırılabilir. Öğrencilerin Taha suresinin 25-28. ayetleri ile ilgili yaptıkları çıkarımlara hayatlarında yer vermeleri sağlanır. Bu süreçte duygu haritası kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında doğru-yanlış veya boşluk doldurma soruları kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramlarının veya Taha suresinin 25-28. ayetlerinde geçen duaların içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

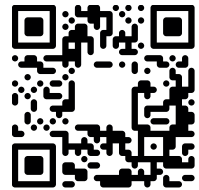
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin Rab ve iffet kavramlarının anlamlarını bilme konusunda derinleşmelerini sağlamak amacıyla onlara güvenilir ve geçerli ansiklopedi ve tefsir kaynaklarından araştırma görevi verilebilir. Bu düzeydeki öğrencilere Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki duayı ve anlamını ezberlemeleri, doğru telaffuz etmeleri için rehberlik edilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilerden günlük yaşantılarında yaptıkları duaları kendi cümleleri ile sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT

Bu temada med (uzatma) çeşitlerinin, tenvin ve sakin nun hâllerinin telaffuz edilmesi, idgam çeşitlerinin sınıflandırılması ve tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarının Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.1. Telaffuz Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.2.1. Med çeşitleri ile ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Med çeşitlerini telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Med çeşitlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.2. Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz edebilme

- a) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.3. İdgam çeşitlerini sınıflandırabilme

- a) İdgam çeşitleri ile ilgili değişkenleri belirler.
- b) İdgam çeşitlerini ayırıştırır.
- c) İdgam çeşitlerini benzerlik ve farklılıklarına göre tasnif eder.
- ç) İdgam çeşitlerini özelliklerine göre etiketler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Med (Uzatma) Çeşitleri

Tenvin ve Sakin Nunun Hâlleri

İdgamlar

Anahtar Kavramlar

arızisükûn, gunne, harfilin, idgam, lazimisükûn, sakin nun, tenvin

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceleme ölçekleri, çalışma yaprağı, analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından öğrendikleri tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Performans görevi doğruluk, ilişki kurma, amaca uygunluk, özgünlük ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i güzel okumanın önemini kavradıkları; med kavramını, med çeşitlerinden medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl konularını bildikleri ve Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okumayı öğrendikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den bir sayfa okunabilir. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenerek onların ön bilgileri gözlemlenebilir. Kontrol listesi aracılığıyla öğrencilerin ön bilgileri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Kur'an-ı Kerim'in güzel bir şekilde okunduğu eğitsel bir video izletilebilir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınabilir. Tecvit kurallarının uygulanması ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konularak öğrencilerde bu kuralları öğrenmeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir. İçerik çerçevesinde yer alan med çeşitleri cezim ve sükûn; ihfa, izhar ve iklap ise tenvin ve sakin nunun hâlleri konuları ile ilişkilendirilerek ele alınabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.10.2.1

Al-i İmran suresinin 116-121. ayetleri öğrencilere dinletilir veya izletilir. İlgili sayfada ayet sonlarında durulması sebebiyle oluşan arızisükûn kavramı verilerek meddiarız kuralı ve oluşumu açıklanır. Konuyla ilgili örnekler verilir, öğrencilere bu örnekleri seslendirme imkânı tanınarak uygulamalar yaptırılır. Öğrencilere okunuşu kolay olan ve ezbere bildikleri bazı kısa surelerin yüzünden talimi yaptırılır, onların zihinsel ve bedensel enerjilerini en iyi düzeyde kullanarak Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır (**E3.2**). Fatiha suresi veya Yasin suresinin ilk sayfası öğrencilere dinletilir veya izletilir. Bu surelerde yer alan meddilazım örnekleri üzerinden lazimisükûn kavramı verilerek meddilazım kuralı ve oluşumu açıklanır. Konu ile ilgili örnekler verilir, öğrencilere bu örnekleri seslendirme imkânı tanınarak uygulamalar yaptırılır.

Öğrencilere Kureyş suresi dinletilir. Suredeki ayetlerin sonundaki kelimelerin okunuşuna dikkat çekilerek meddilin konusu ele alınır. Harfilin kavramı üzerinde durularak meddilin kuralının oluşumu açıklanır. Konu ile ilgili örnekler verilir, öğrencilere bu örnekleri seslendirme imkânı tanınarak uygulamalar yaptırılır. Her bir öğrencinin tecvit konularını olumlu karşılayıp bunları öğrenmeye istekli olması ve yeni karşılaştığı durumlarla ilgili esnek bir tutum benimsemesi beklenir (**SDB3.1**).

İçerik çerçevesinde yer alan meddiarız, meddilazım ve meddilin konuları ile ilgili bir etkinlik planlanır. Etkinlikte meddiarız, meddilazım ve meddilin tecvit kuralları ile ilgili örnekler verilir. Verilen örnekler öğretmen tarafından telaffuz edilerek veya dijital materyallerden dinletilerek öğrencilerin ilgili med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte dinleme-tekrarlama (modelleme) tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerden med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte sınıflandırma çizelgesi (tablo tekniği) yöntemi kullanılabilir. Öğrenciler meddiarız, meddilazım ve meddilin tecvit kurallarına dair verilen örneklerin seslendirme uygulamaları ile desteklenebilir. Öğrencilerin med çeşitlerini telaffuz özelliklerine göre tekrar etmeleri sağlanır. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerin meddiarız, meddilazım ve meddilin tecvit kurallarını doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarından (gruplu okuma yöntemi) yararlanılabilir. Öğrencilere hem bireysel hem de grup hâlinde telaffuz çalışmaları yaptırılabilir. Öğretmen, öğrencilerin koro çalışmalarında ve bireysel okumalarında yaptıkları telaffuz hatalarını tespit ederek onlara geri bildirimlerde bulunur. Her konunun kavranması ve pekiştirilmesi için örnek uygulamalar ve seslendirme yapılır. Öğrencilerin med çeşitleri konusunda bireysel çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrencilerin grup çalışmalarında takım ruhunu önemsemeleri, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurmaları sağlanır (**SDB2.2**). Öğrencilerin med çeşitlerinden meddiarız, meddilazım, meddilin konularına yönelik yapılan uygulamalar; dereceleme ölçekleri, kontrol listeleri veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.10.2.2

Öğrencilere önceki öğrenmelerinden edindikleri tenvin bilgisi hatırlatılarak sakin nun konusuna giriş yapılır. Tenvin ve sakin nun kavramları açıklanarak örnekler ile pekiştirilir. Öğrencilere Yasin suresinin ilk sayfası dinletilerek öğrencilerin tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan sakin nun ve tenvinleri belirlemeleri istenir. Tenvin ve sakin nunun birçok tecvit kuralına temel teşkil ettiği vurgulanır. Bunlar arasında yer alan ihfa, izhar ve iklapın tanımları; kuralları ve oluşumları açıklanır. Konuların her biri ile ilgili örnekler verilir, öğrencilere bu örneklerle dair alıştırma yaptırılarak öğrencilerin karşılaştıkları zorlukları aşmaları için motivasyon, çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusundan hareketle ilgili tecvit kurallarını öğrenmeleri, bulmaları ve uygulamaları sağlanır (E1.3).

İçerik çerçevesinde yer alan tenvin ve sakin nunun hâlleri (ihfa, izhar, iklap) ile ilgili bir etkinlik planlanır. Etkinlikte ihfa, izhar, iklap tecvit kuralları ile ilgili örnekler verilir. Verilen örnekler öğretmen tarafından telaffuz edilerek veya dijital materyallerden dinletilerek öğrencilerin tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte sınıflandırma çizelgesi (tablo tekniği) yöntemi kullanılabilir. Öğrenciler ihfa, izhar ve iklap tecvit kurallarına dair verilen örneklerin seslendirme uygulamaları ile desteklenebilir. Öğrencilerin ihfa, izhar ve iklap ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz özelliklerine göre tekrar etmeleri sağlanır. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerin ihfa, izhar ve iklap ile ilgili tecvit kurallarını doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarından yararlanılabilir. Öğrencilere hem bireysel hem de grup hâlinde telaffuz çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrencilere yüzünden okuma yaptırılarak onların tenvin ve sakin nunun hâllerinden ihfa, izhar ve iklap kurallarını uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından öğrendikleri tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.10.2.3

Öğrencilere içinde ulama örneklerinin yer aldığı manzum edebî bir metin verilerek onlardan bu metni ulama kuralına göre seslendirmeleri istenir. Türk dili ve edebiyatı disiplini ile ilişki kurularak ulama kuralının oluşma şekline kısaca değinilir. Türkçedeki ulama kuralı ile idgam arasında bir benzerlik olduğuna değinilerek idgam kavramına geçiş yapılır ve ilgili kavram açıklanır. Örnek olarak Zilzal suresi dinletilerek bu surede yer alan idgamlara dikkat çekilir. Gunne kavramına da değinilerek idgam çeşitlerinden idgam mealgunne, idgam bilagunne ve idgam misleyn konuları işlenir. İdgam mütecaniseyn, idgam mütekaribeyn kurallarının oluşumu örnekleriyle ortaya konur. Bu kuralların her birinde yer alan değişkenleri içeren bir çalışma yaprağı verilerek öğrencilerin idgam çeşitlerini ayrıştırması sağlanır. Bu şekilde idgam çeşitleri benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırılır. Her bir konunun kavranması ve pekiştirilmesi için öğrencilere örnek uygulamalar ve seslendirme yaptırılarak onların idgam çeşitlerini özelliklerine göre etiketlemesi sağlanır. Öğrencilere gruplar hâlinde idgam çeşitlerini öğretmen rehberliğinde seslendirme çalışmaları yaptırılır. Farklı uygulama örnekleriyle konu pekiştirilir.

Yüzünden okuma yapılan sayfalarda tecvit konularıyla ilgili uygulama yaptırılarak öğrencilere idgam çeşitlerini belirleme fırsatı tanınır. Öğrencilerden idgam çeşitleri arasındaki benzerlik ve farklılık ilişkilerini belirlemeleri istenir. Bu kurallar alana özgü ifadelerle açıklanır. Öğrencilere ilgili kuralları kendi cümleleriyle ifade etme imkânı tanınır. Bu kuralların Kur'an-ı Kerim'de başka hangi sayfalarda bulunduğu dair bir etkinlik planlanır. Etkinlik çerçevesinde öğrencilerden içerikteki kurallarla ilgili örnekleri listelemeleri istenir (**OB1**). İçerik çerçevesinde yer alan tecvit konularına dair uygulama yaptırılır. Öğrencilere karşılaşılabilecekleri güçlüklerle ilgili geri bildirim verilerek onların bu zorlukların üstesinden gelebilecek yeterlilikte oldukları, güçlükleri aşmak için istikrarlı olmaları, azimli davranmaları ve çalışmalarında sebat etmeleri gerektiği vurgulanır (**D12.3**).

Öğrencilerin yüzünden okuma çalışmalarında idgam mealgunne, idgam bilagunne, idgam misleyn, idgam mütecaniseyn ve idgam mütekaribeyn kurallarını uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri aracılığıyla değerlendirilebilir. Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı, açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden idgam çeşitleri ile ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için öğrenciler kendi seviyelerine uygun çalışma yaprakları, geçerli ve güvenilir dijital içerikler ile desteklenebilir. Öğrencilerden içerik çerçevesinde yer alan konulardan birini özetleyen tablo oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Al-i İmran suresinin 116-200. ayetleri ile Hac suresinin 1-78. ayetlerinin usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin öğrendikleri tecvit kurallarını ilgili sayfaların okunması sırasında uygulamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden Okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.3.1. Al-i İmran suresinin 116-200 ve Hac suresinin 1-78. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okuyabilme

a) Al-i İmran suresinin 116-200 ve Hac suresinin 1-78. ayetlerindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.

b) Al-i İmran suresinin 116-200 ve Hac suresinin 1-78. ayetlerindeki tecvit kurallarını açıklar.

c) Al-i İmran suresinin 116-200 ve Hac suresinin 1-78. ayetlerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.

ç) Al-i İmran suresinin 116-200 ve Hac suresinin 1-78. ayetlerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Al-i İmran Suresi 16-27. Sayfalar (116-200. Ayetler)

Hac Suresi 1-10. Sayfalar (1-78. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

abdest

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 16-27. sayfaları ve/veya Hac suresinin 1-10. sayfalarındaki meddiarız, meddilazım, meddilin, ihfa, izhar ve iklap örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde doğruluk, düzen, sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin harflerin çıkış yerlerini kavradıkları, Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından med çeşitlerini, tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili konulardan ihfa, izhar ve iklabı ve idgam çeşitlerini bildikleri, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisini kazandıkları, sure ve ayet kavramlarını temel eğitim seviyesinde din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinde öğrendikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerden bazı bölümler okutulabilir. Öğrencilerin yüzünden okuma seviyeleri ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Harflerin mahreçlerini telaffuz etme ve Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına göre yüzünden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir. Günlük hayatta ve namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureler, aşırışerifler okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.10.3.1**

Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğu ifade edilir. Abdest kavramı açıklanarak ibadetlerde abdestli olmanın gereği üzerinde durulur. Öğrencilere Al-i İmran suresinin 16. sayfasındaki (116-121. ayetleri) ayetler izletilir/dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Bu okuyuştan hareketle Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma ile tecvit kurallarının uygulanması arasındaki ilişkiye vurgu yapılır. Öğrencilere gayret gösterdikleri takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri belirtilerek motivasyon sağlanır. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma çalışmaları esnasında öğrencilerin yetenek ve kapasitelerine uygun teşvik ve yönlendirmeler ile öz güvenle harfleri seslendirmeleri ve öğrendikleri tecvit bilgilerini uygulamaları sağlanır **(E1.5)**. Kur'an-ı Kerim okumanın ibadet olduğu bilgisinden hareketle öğrencilere sahip oldukları inancın gereğini yerine getirmeleri ile toplumun millî ve manevî değerlerini koruyup yaşatmaları arasında bir ilişki olduğu ifade edilir. Bu şekilde Allah'a (cc), kendisine ve çevresine karşı görevlerini yerine getirmiş olacağı vurgulanır **(D16.1, D16.2)**. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutulurak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir.

Okuma düzeylerine uygun olarak öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerden bir bölüm üzerinde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Öğrencilerin yüzünden okuma becerilerini geliştirebilmek için kendi içlerinde yardımlaşarak gruplar hâlinde çalışmaları ve birbirlerini dinleyerek ekip (takım) çalışması yapmaları sağlanır. Öğrencilere harfleri mahreçlerine göre seslendirme ve yüzünden okuma çalışmaları yaptırılırken onların bu çalışmaları aynı karar, biçim ve düzende sürdürme yönündeki tutumları teşvik edilerek Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okumaları sağlanır **(E1.3)**. Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrenciler için zaman zaman süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma düzeyi gelişen öğrencilere yeni hedefler belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, hedefi gerçekleştirebilme sürecinde öz değerlendirme formu ile kendilerini değerlendirerek kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları istenir **(SDB1.2)**. Yüzünden okuma çalışmaları yapılırken öğrencilerin öğretmenlerini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri, bu süreçte öğrendikleri bilgilerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri ve grup iletişimine katılmaları teşvik edilir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları beklenir. Bu süreçte bireysel çalışma, okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir.

Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 16-27, Hac suresinin 1-10. sayfalarını geçerli ve güvenilir kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır **(OB2)**. Öğrencilere Al-i İmran suresinin 116-200. ayetlerinin ve Hac suresinin 1-78. ayetlerinin yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar yaptırılır. Öğrencilerin yüzünden okuma beceri düzeylerini tespit edebilmek için dereceleme ölçekleri, takip çizelgeleri, kontrol listeleri, gözlem veya öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 116-200. ayetleri ve/veya Hac suresinin 1-78. ayetlerindeki meddîarız, meddîlazım, meddîlin, ihfa, izhar ve iklap örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

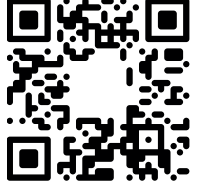
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilere okumayı kolaylaştırıcı bir yöntem olarak varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir. Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanarak Al-i İmran suresinin 16-27. sayfaları ile Hac suresinin 1-10. sayfalarını dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Maun, Kâfirun, Nasr surelerinin ve Ayetelkürsi'nin tilavet edilmesi; bu surelerin ve ayetin anlamlarıyla ilgili olarak Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte bu surelerin ezbere tilavet edilmesi sırasında Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının (tecvit) uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİMLER E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.4.1. Maun, Kâfirun, Nasr surelerini ve Ayetelkürsi'yi anlamada Kur'an-ı Kerim meal-
lerine başvurabilme

- a) Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkürsi'nin meallerini bulur.
- b) Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkürsi'deki konuları belirler.
- c) Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkürsi'yi içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkürsi'nin mealleri doğrultusunda çıkarımlar ya-
par.
- d) Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkürsi ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durum-
larda yer verir.

KK.10.4.2. Maun, Kâfirun, Nasr surelerini ve Ayetelkürsi'yi tilavet edebilme

- a) Maun, Kâfirun, Nasr surelerini ve Ayetelkürsi'yi doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Maun, Kâfirun, Nasr surelerini ve Ayetelkürsi'yi usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Maun, Kâfirun, Nasr surelerini ve Ayetelkürsi'yi usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Maun Suresi ve Anlamı
Kâfirun Suresi ve Anlamı
Nasr Suresi ve Anlamı
Ayetelkürsi ve Anlamı (Bakara Suresinin 255. Ayeti)

Anahtar Kavramlar

ibadet, istiğfar, riya

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, gözlem formu, öz değerlendirme formu, grup değeren-
dirme formu, analitik dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değeren-
dirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak ezberden okunan surelerin ve ayetin anlamına
yönelik iş birlikli çalışma yöntemiyle duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalış-
malar; içinde verilerin toplanması, verilerin düzenlenmesi, özgünlük, yorumlama ölçütleri
bulunan analitik dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu ile değeren-
dirilebilir.

Tema sonunda ezberlenen sure ve ayetlerin anlamlarına yönelik ölçme ve değerlendirme;
açık uçlu, kısa cevaplı sorular, boşluk doldurma, eşleştirme soruları ve yapılandırılmış grid
araçları ile yapılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin ve ayetin isimlerini bildikleri, bu surelerin ve
ayetin anlamlarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviye-
sinde aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duydukları veya dinledikleri
kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

İçerik çerçevesindeki surelerin ve ayetin ismi öğrencilerle paylaşılabilir. Öğrencilere bu
surelerden hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının
bunu gerçekleştirebildiği tespit edilebilir. Öğrenciler sureleri ezberleme düzeylerine göre
sınıflandırılabilir. Daha sonra öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-ce-
vap yöntemiyle belirlenebilir.

Köprü Kurma İçerik çerçevesinde yer alan ezberlenecek surelerden biri dijital yollarla dinletilebilir veya izletilebilir. Öğrencilere bu ezbere okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınabilir. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir. İçerik çerçevesinde yer alan ezberlenecek surelerin aynı zamanda günlük beş vakit namazda, çeşitli dinî merasimlerde okunduğu vurgulanarak, öğrencilerde sureleri doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.10.4.1**

Öğrencilere ezberlenecek surelerin ve ayetin içeriği ile ilgili kısa bilgiler verilir. Öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanarak ezberlenecek surenin/ayetin mealini bulmaları istenir. Öğrencilerin surenin/ayetin içeriğini konu ve olaylarına göre sınıflandırmaları sağlanır. Bu süreçte zihin haritası veya sınıflandırma yönteminden yararlanılabilir. Öğrencilerden ezberledikleri surenin/ayetin meali doğrultusunda çıkarımlarda bulunmaları istenir. Bu süreçte soru turu veya beyin fırtınası yöntemi kullanılabilir. Öğrencilerden ezberlenen sure/ayet ile ilgili yaptıkları çıkarımlara konu/durumlarda yer vermeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerden kısa bir metin yazmaları; afiş, broşür, duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir **(OB2)**.

Öğrencilere Maun suresinin anlamı çerçevesinde toplumdaki yardıma muhtaç kesimlerin varlığı vurgulanır. Beyin fırtınası yöntemiyle bu kesimleri desteklemek adına neler yapılabileceği öğrencilerle tartışılır. Öğrencilerin topluma ve sosyal çevrelerine yönelik katkıları sağlamak için gayret göstererek toplumsal normlar hakkında bir anlayış geliştirmeleri sağlanır **(SDB2.3)**. Öğrencilere Maun suresinin içeriği doğrultusunda toplumdaki ihtiyaç sahibi kimselere iyilik yapmaktan mutluluk duymalarının, onlara karşı cömert davranmaya özen göstermelerinin, dayanışma amacıyla fedakârlıkta bulunmalarının ve bu çalışmaların gönüllülük esasına göre yürütülmesinin önemi vurgulanır. **(D20.1, D20.2, D20.4)**.

Surelerin/ayetin anlamları ele alınırken ilgili surelerde geçen riya, ibadet, istiğfar ve esma-yihüsna kavramları işlenir.

Öğrencilerden performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik iş birlikli çalışma yöntemiyle duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.10.4.2

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu, namazlarda ve çeşitli dinî merasimlerde okunan sure, ayet ve duaların ezberden okunduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek ayet ve sureler sınıfta öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek sırasıyla birkaç defa okunur. Bu sureler öğrencilere dinletilerek/izletilerek öğrencilerin surelerdeki harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır. Öğrencilerden ezberlenecek surenin/ayetin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte koro çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Surenin telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

Ezberlenecek sure/ayet etkileşimli tahtadan öğrencilere izletilir, dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Ezberlenecek sure/ayet öğrencilere yüzünden okutulur ve onlardan ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden suredeki/ayetteki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin suredeki, ayetteki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma/okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir.

Öğrencilerin yüzünden okuma becerileri geliştirilerek ayet ve sureleri ezberlemelerine zemin hazırlanır. Ezberlenecek ayet ve sureleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için öğrencilere yeteri kadar yüzünden okuma ve tekrar yaptırılır. Ayetleri ve sureleri ezberlerken öğrencilerin med çeşitleri konusunda bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler bire bir ve grup çalışmalarında ekip ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar **(SDB2.2)**.

Ezberlenecek sure/ayet koro hâlinde talim edilerek öğrencilerin ilgili sureyi okumaları sağlanır. Öğretmen rehberliğinde okunan surenin/ayetin kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirilir. Ezberlenecek sure/ayet koro okuyuşu sonunda ayet ayet veya bir bütün olarak öğrencilere okutulur. Ezberden okumaya zorlanmadan ve arkadaşlarının haklarına saygılı olmaları koşuluyla sınıftaki her öğrenciye içerik çerçevesinde yer alan sureleri/ayeti ezberden okuma fırsatı tanınır **(E2.3)**. Öğrencilerden sureyi tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okumaları istenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Sure ezberlerinin sınıf ortamında yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sureyi/ayeti ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin dijital ortamdaki geçerli ve güvenilir kaynakları tanımaları; Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkursî'yi dinlemeleri için Diyanet İşleri Başkanlığına ait genel ağ kaynaklarından yararlanmaları sağlanır **(OB2)**. Ezberlenecek sureler/ayet geçerli ve güvenilir dijital içeriklerden temin edilir. Bu içerikleri öğrencilerin sınıfta dinlemeleri sağlanır. Sure ezberlerinin/ayetin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Tema içeriğindeki surelerin/ayetin ezberden okunması ve seslendirilmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya gözlem formları aracılığıyla değerlendirilebilir.

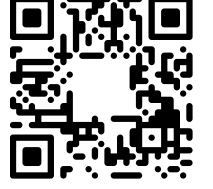
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları ve ezber becerilerini geliştirmeleri için onlara Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırşerifler ezberletilebilir. Ezberden okunan surelerin anlamları ile bu anlamlar üzerinde derinleşmelerini sağlamak için öğrencilere güvenilir kaynaklardan araştırma görevi verilebilir. Öğrenciler bu surelerin anlamları ile ilgili olarak geçerli ve güvenilir tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler için bilişsel cıraklık yöntemiyle sure ezberletme çalışmaları yapılabilir. Ezberleme güçlüğü çeken öğrenciler güvenilir ve geçerli dijital içeriklerle desteklenebilir. Öğrencilerden içerik çerçevesinde yer alan surelerden biriyle ilgili kimlik kartı oluşturmaları istenebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

11. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'in Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklanmasına dair hadis kaynaklarına başvurulması, Kur'an-ı Kerim ayetlerinin indiriliş sebepleriyle açıklanması konusunun yapılandırılması, Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarının ayırt edilmesi ve Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer alan duaların anlamlarıyla ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma, DAB1.2. Hadis Kaynaklarına Başvurma), DAB3. Tahkik (DAB3.1. Dinî Kavramları Ayırt Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.13. Yapılandırma

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.1. Empati, E3.4. Gerçeği Arama

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D1. Adalet

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER**

KB2.3. Özetleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.1.1. Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklama konusunda hadis kaynaklarına başvurabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklanmasına ilişkin hadisleri öğretmeni ile tespit eder.
- b) Hadislerde geçen konu/kavramları belirler.
- c) Hadisleri içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklama konusuna ilişkin çıkarım yapar.
- d) Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklama konusunda yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

KK.11.1.2. Kur'an-ı Kerim ayetlerini anlamlandırma sürecini ayetlerin indiriliş sebepleri çerçevesinde yapılandırabilme

- a) Kur'an-ı Kerim ayetlerinin indiriliş sebepleri ile ilgili nedensel ilişkiler ortaya koyar.
- b) Kur'an-ı Kerim ayetlerinin indiriliş sebeplerini inceleyerek elde ettiği bilgilerden uyumlu bir bütün oluşturur.

KK.11.1.3. Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarını ayırt edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarını tespit eder.
- b) Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarının dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırır.
- c) Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiketler.

KK.11.1.4. Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer alan duaları anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinin meallerini bulur.
- b) Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerindeki konuları belirler.
- c) Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerindeki konulara ilişkin çıkarım yapar.
- d) Al-i İmran suresinin 8-9. ayetleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in Sünnetiyle Açıklamak
Kur'an-ı Kerim'i Ayetlerin İndiriliş Sebepleriyle Açıklamak
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: Al-i İmran Suresinin 8-9. Ayetleri

Anahtar Kavramlar adalet, cehalet, esbabinüzul, sünnet

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çıkış kartı, kontrol listesi, dereceleme ölçeği, tanılayıcı dallanmış ağaç, doğru-yanlış soruları, boşluk doldurma soruları, açık uçlu sorular, analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde geçen duanın içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, çözümleme, sınıflandırma, içerik ve sunma ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hz. Peygamber'in sünnetinin Kur'an-ı Kerim'i anlamadaki yeri hakkında genel bir bilgisinin bulunduğu ve günlük hayatta adalet ve cehalet kavramlarından haberdar oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere sünnet kavramı ve ayetlerin nüzul sebepleri hakkında sorular yöneltilir. Ardından öğrencilerin konu ile ilgili paylaşımlarda bulunmaları sağlanabilir. Bu bağlamda sünnet kavramı ve ayetlerin nüzul sebepleri hakkında genel bir çerçeve oluşturulabilir. Öğrencilerin adalet ve cehalet kavramları hakkındaki ön bilgilerini belirlemeye yönelik sorular sorularak onlardan gelen cevaplar değerlendirilebilir. Öğrencilerden günlük hayatta kullanılan dualara örnekler vermeleri istenerek onların dualar hakkındaki bilgileri tespit edilebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması ve hayata aktarılması hususunda Hz. Peygamber'in sünnetinin önemine vurgu yapılabilir. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'de yer alan namaz ibadetinin yapılış şeklinin Hz. Peygamber'in sünneti aracılığı ile öğrenildiği açıklanabilir.

Hz. Peygamber'in sünnetinin İslam'ı anlamadaki yerini ortaya koyacak sorular sorularak öğrencilerin önceki yaşantı ve bilgileri ile bağ kurulabilir. Sosyal hayattaki olayların sebep ve sonuçlarının bulunmasına benzer şekilde Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinin de indiriliş sebeplerinin olduğu vurgulanarak öğrencilerin günlük yaşamla bağ kurması sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.11.1.1

Kur'an-ı Kerim'in ve sünnetin İslam'ın temel kaynakları olduğu vurgulanarak sünnet kavramı açıklanır. Kur'an-ı Kerim'i anlamının en temel ilkelerinden birinin sünnet olduğu vurgulanır. Kur'an-ı Kerim'in anlaşılmasında Hz. Peygamber'in yeri ve önemi Maide suresinin 67, Nahl suresinin 44 ve Ali İmran suresinin 31. ayeti çerçevesinde ortaya konur. Hz. Peygamber'in Kur'an-ı Kerim'i tebliğ etme, açıklama ve uygulama görevleri üzerinde durulur. Kur'an-ı Kerim'in sünnet ile açıklanmasına örnek verilir. Öğrencilere keşfetme, araştırma ve anlama arzularından hareketle Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklamanın önemi vurgulanır **(E1.1)**. Kur'an-ı Kerim'in Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklanmasına dair bir etkinlik planlanır. Bu etkinlikte Bakara suresinin 187 ve 238. ayetleri ile Enam suresinin 82. ayeti verilir. Hadis kaynakları belirtilerek (Buhari, "Savm", 16; Tirmizi, "Tefsiru'l-Kur'an", 3; Tirmizi, "Tefsiru'l-Kur'an", 7) bu ayetlerin Hz. Peygamber tarafından açıklandığı vurgulanır. Öğrencilerden öğretmen rehberliğinde belirtilen hadisleri tespit etmeleri istenir. Öğrencilerin tespit edilen hadislerde geçen konuları belirlemeleri ve sınıflandırmaları sağlanır. Bu süreçte anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklama konusuna ilişkin çıkarım yapmaları istenir. Bu süreçte kısa bir metin yazmaları istenebilir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklama konusunda yaptıkları çıkarımlara konu/durumlarda yer vermeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerden kısa bir metin yazmaları; afiş, broşür, duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir **(OB1)**. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çıkış kartı kullanılabilir.

KK.11.1.2

Bakara suresinin 115. ayetinin meali öğrencilerle paylaşılır. Ayetten ne anladıkları öğrencilere sorulur. Örnek olay incelemesi yöntemiyle bu ayetin indiriliş sebebi üzerinde durulur. Kur'an-ı Kerim'in ayetleri ve surelerinin bir kısmının indiriliş sebeplerinin bulunduğu, bu sebeplerin bilinmesiyle ayetlerin daha iyi anlaşılacağı ortaya konularak esbabinüzul kavramı açıklanır. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i doğru anlama hususunda ayet ve surelerin indiriliş bilgisine ihtiyaç duyduklarını fark etmeleri ve temel kaynaklardan esbabinuzül ile ilgili bilgi toplayıp özetlemeleri sağlanır **(OB1)**. Öğrencilerin nesnel bir yaklaşıma sahip olarak ve doğruya ulaşmak için kararlılıkla hareket ederek ayetlerin indiriliş sebeplerini bulmaları sağlanır **(E3.4)**.

Öğrencilerden geçerli ve güvenilir tefsirlerden Tekâsür suresinin mealini okumaları ve indiriliş sebebini incelemeleri istenir. Öğrencilerin sureyi; indiriliş ortamı, ayetlerin inmesine neden olan kişi, olaylar veya bunların sonuçları bakımından ele alması sağlanır. Öğrencilere ayetlerin indiriliş sebeplerinin bilinmeden yorumlanması durumunda bu ayetlerle ilgili yanlış anlamaların oluşabileceği vurgulanır. Ayetlere indiriliş sebepleri bilinerek yaklaşıldığında Kur'an-ı Kerim'in daha doğru anlaşılacağı ifade edilir. Öğrencilerin ayet ve surelerin indiriliş sebepleri ile ilgili ulaştıkları yargıları düzenleyip gerekçelendirmeleri ve gerekçeli yargılarının sonuçlarını değerlendirmeleri sağlanır **(SDB3.3)**. Öğrenciler ayetlerin indiriliş sebeplerini inceleyerek elde ettikleri sonuçlardan genel bir yargıya ulaşır.

Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i anlamada Hz. Peygamber'in sünnetinin yeri ve Kur'an-ı Kerim'i ayetlerin indiriliş sebepleriyle açıklamanın önemi hakkında bir blog yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar kontrol listesi veya dereceleme ölçeği ile değerlendirilebilir.

KK.11.1.3

Kur'an-ı Kerim'deki adalet kavramı Maide suresinin 8, Nisa suresinin 58 ve 135. ayetleri; cehalet kavramı ise Maide suresinin 50, Araf suresinin 199, Furkan suresinin 63 ve Hucrat suresinin 6. ayetlerinden hareketle incelenir. Adalet ve cehalet kavramları ilgili ayetler bağlamında açıklanır. İlgili kavramların belirtilen ayetler dışında Kur'an-ı Kerim'de başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanabilir. Öğrencilerden bu etkinlik çerçevesinde Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanarak **(OB2)** adalet ve cehalet kavramları ile ilgili ayetleri bulmaları istenir. Öğrencilerin buldukları ayetlerde geçen adalet ve cehalet kavramlarını tespit etmeleri sağlanır. Öğrencilerden adalet ve cehalet kavramlarının dinî ilimlerdeki yerini ve önemini araştırmaları istenir. Öğrencilerin elde edilen bilgileri kaydetmeleri sağlanır **(OB1)**. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'deki adalet kavramı doğrultusunda insan ilişkilerinde yakınlık ve menfaat gözetmeksizin hakkaniyetli davranışları, haksızlık karşısında duygu ve davranışlarını kontrol ederek ölçülü olmaları ve iş dağılımı yaparken kişilerin yeterliliğini dikkate almaları gerektiği vurgulanır **(D1.2, D1.3, D1.4)**. Öğrencilerin adalet ve cehalet kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiketlemeleri sağlanır. Bu süreçte bilgi haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarını ayırt etme becerisini ölçmek için iş birlikli çalışma yöntemi kullanılır **(SDB2.2)**. Bu kavramlarla ilgili öğrencilerden anlam çözümleme tablosu hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

KK.11.1.4

Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinin anlamlarını Kur'an-ı Kerim mealinden bulmaları istenir. Bu ayetlerde yer alan duaların içeriğine yönelik kısa açıklamalar yapılır. Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer alan duaların hangi amaçla edildiği sorularak çözümleme yapmaları sağlanır (**KB2.3**). Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerindeki konuları belirlemeleri istenir. Bu süreçte beyin fırtınası veya kar topu tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerindeki konularla ilgili sınıflandırma yapmaları sağlanır. Bu süreçte bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bu ayetlerin kapsamından hareketle bir dua metni oluşturarak bu duayı kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer verilen konulara ilişkin çıkarım yapmaları istenir. Bu süreçte RAFT tekniği ile kısa bir metin oluşturmaları istenebilir. Öğrenci, ailesinin çevresindeki diğer bireylerin ve başkalarının yaşadıklarına duyarlılık gösterir ve onlar için dua eder (**E2.1**). Bu süreçte çember tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerindeki duaların içeriğinden hareketle özgün bir dua metni oluşturmaları istenerek bu ayetler ile ilgili yaptığı çıkarımlara kendi hayatlarında yer vermeleri sağlanır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında doğru-yanlış veya boşluk doldurma soruları kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde geçen duanın içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklama, Kur'an-ı Kerim'i açıklamada ayetlerin indiriliş sebeplerinin yeri konuları ile adalet ve cehalet kavramları hususunda derinleşmelerini sağlamak için güvenilir kaynaklardan araştırma görevi verilebilir. Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklamak ve Kur'an-ı Kerim'i ayetlerin nüzul sebepleriyle açıklamak konularında derinleşmek isteyen öğrencilere kaynak eserler tavsiye edilebilir. Bunun yanında istekli öğrencilere Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerindeki duaları ve bunların anlamlarını ezberlemek ve doğru telaffuz etmek için rehberlik yapılabilir.

Destekleme Öğrencilerden kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için günlük yaşantılarında yaptıkları dua içeriklerini sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT

Bu temada elif lââm takısının, sakın mimin okunuş şekillerinin, kalkalenin ve lafzatullahtaki lââm harfinin telaffuz edilmesi; "ra" harfinin okunuşuyla ilgili hükümlerin sınıflandırılması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarının Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN
BECERİLERİ DAB7. Tilavet (DAB7.1. Telaffuz Etme)

KAVRAMSAL
BECERİLER KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E2.2. Sorumluluk

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER -

BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.2.1. Elif lâm takısıyla ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Elif lâm takısının telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Elif lâm takısının telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Elif lâm takısının okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Elif lâm takısının okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.11.2.2. Sakin mimin okunuşu ile ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Sakin mimin okunuşunun telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Sakin mimin okunuşunun telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Sakin mimin okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Sakin mimin okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.11.2.3. Kalkale ile ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Kalkalenin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Kalkalenin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Kalkalenin okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Kalkalenin okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.11.2.4. Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri sınıflandırabilme

- a) Ra harfinin okunuşuyla ilgili değişkenleri belirler.
- b) Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri ayırıştırır.
- c) Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri değişkenlerine göre tasnif eder.
- ç) Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri değişkenlerine göre etiketler.

KK.11.2.5. Lafzatullahtaki lâm harfini telaffuz edebilme

- a) Lafzatullahın telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Lafzatullahın telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Lafzatullahın okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Lafzatullahın okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Elif Lâm Takısı

Sakin Mimin Okunuş Şekilleri

Kalkale

Ra Harfinin Okunuşuyla İlgili Hükümler

Lafzatullahtaki Lâm Harfinin Okunuşu

Anahtar Kavramlar

kalkale, kamerî harf, lafzatullah, şemsî harf

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; dereceleme ölçeği, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından öğrendiği tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde düzen, kapsam, sunum ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bu çalışmalarda ayrıca öğrenci yansıtmasını içeren öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME**YAŞANTILARI****Temel Kabuller**

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i güzel okumada tecvit bilgisinin önemini kavradıkları; med kavramını, med ve idgam çeşitlerini, tenvin ve sakin nunun hâllerinden ihfa, izhar ve iklabı bildikleri ve Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisi kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere içerik çerçevesinde bulunan surelerden bir sayfa okunabilir. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenebilir. Öğrencilerin med çeşitleri, idgam çeşitleri, ihfa, izhar ve iklap tecvit kurallarının telaffuz edilmesi ile ilgili ön bilgileri çalışma yaprakları aracılığıyla tespit edilebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in tecvit kurallarına göre tilavet edildiği eğitsel bir video izletilebilir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınabilir. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konularak öğrencilerde bu kuralları öğrenmeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir. İçerik çerçevesinde yer alan idgam şemsîyye ve izhar kamerîyye konuları; elif lâm takısı, şemsî ve kamerî harfler ile bağ kurularak ele alınabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KK.11.2.1**

Elif lâm takısı konusu şemsî harf ve kamerî harf kavramları açıklanarak ele alınır. Elif lâm takısı ile ilgili olan idgam şemsîyye ve izhar kamerîyye konuları benzer ve farklı yönleriyle açıklanır. Öğrencilere elif lâm takısının okunuşu ile ilgili kurallar verilir. Öğrencilerin elif lâm takısının telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte elif lâm takısı ile ilgili konular (idgam şemsîyye ve izhar kamerîyye) dijital materyallerden dinletilebilir/izletilebilir. İdgam şemsîyye ve izhar kamerîyyenin telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalardan hareketle öğrencilerden idgam şemsîyye ve izhar kamerîyye ile ilgili telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilere idgam şemsîyye ve izhar kamerîyye ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre idgam şemsîyye ve izhar kamerîyye ile ilgili kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına, bireysel okuma çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanılır (**OB2**). İdgam şemsîyye ve izhar kamerîyye ile ilgili telaffuz çalışmaları sırasında öğrencilerin öğretmenini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri ve grup iletişimine katılmaları sağlanır (**SDB2.1**). Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik elif lâm takısının telaffuz edilmesi ile ilgili yüzünden okunan sayfalarda uygulamalar yaptırılabilir. Elif lâm takısının telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.2

Sakin mimin tanımı verilir. Tecvit ilminde sakın mimin okunuşuyla ilgili üç tecvit kuralı olduğu belirtilir. Sakin mimden sonra gelen harfe göre oluşan bu kurallar sınıflandırılır. İdgam misleyn mealgunne, dudak ihfası (ihfai şefevi) ve sakın mimin izharı (izharı şefevi) konuları örnekler verilerek açıklanır. Öğrencilere sakın mimin okunuş şekilleri ile ilgili kurallar verilir. Öğrencilerin sakın mimin okunuş şekillerinin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte sakın mimin okunuş şekilleri dijital materyallerden dinletilebilir/izletilebilir. Sakın mimin okunuş şekillerinin telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalardan hareketle öğrencilerden idgam misleyn mealgunne, dudak ihfası (ihfai şefevi) ve sakın mimin izharının (izharı şefevi) telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte sınıflandırma çizelgesi (tablo tekniği) yöntemi kullanılabilir. Öğrencilere idgam misleyn mealgunne, dudak ihfası (ihfai şefevi) ve sakın mimin izharına (izharı şefevi) ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre idgam misleyn mealgunne, dudak ihfası (ihfai şefevi) ve sakın mimin izharı (izharı şefevi) ile ilgili kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına, bireysel okuma çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanılır **(OB2)**. İdgam misleyn mealgunne, dudak ihfası (ihfai şefevi) ve sakın mimin izharı (izharı şefevi) ile ilgili telaffuz çalışmaları sırasında öğrencilerin öğretmenini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri ve grup iletişimine katılmaları sağlanır **(SDB2.1)**. Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik sakın mimin okunuş şekillerinin telaffuz edilmesi ile ilgili yüzünden okunan sayfalarda uygulamalar yaptırılabilir. Öğrencilerin yüzünden okuma ile ilgili planlama ve yürütme becerilerine olan kişisel inançlarını sürdürmeleri için gerekli olan faaliyetleri gerçekleştirme sürecinde basitten karmaşığa doğru bir yol izlenir **(E1.4)**. Sakın mimin okunuş şekillerinin telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölççekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.3

İçerik çerçevesinde yer alan kalkale; tanımı, harfleri ve çeşitli özellikleri ile ortaya konulur. Kalkale kavramı açıklanarak bu tecvit kuralının hangi durumlarda gerçekleştiği açıklanır. Kalkalenin okunuşu dijital materyallerden dinletilerek/izletilerek öğrencilerin bu tecvit kuralının telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Kalkalenin telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalardan hareketle öğrencilerden kalkalenin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte sınıflandırma çizelgesi (tablo tekniği) yöntemi kullanılabilir. Öğrencilere kalkaleye ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre kalkale ile ilgili kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına, bireysel okuma çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanılır **(OB2)**. Kalkale ile ilgili telaffuz çalışmaları sırasında öğrencilerin öğretmenini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri ve grup iletişimine katılmaları sağlanır **(SDB2.1)**. Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik kalkalenin telaffuz edilmesi ile ilgili yüzünden okunan sayfalarda uygulamalar yaptırılabilir. Kalkalenin telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölççekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.4

Öğrencilere “ra” harfinin aldığı hareke ve bulunduğu konuma göre seslendirilmesi ile ilgili kurallar açıklanır. Bu kuralların her birinde yer alan değişkenleri içeren bir çalışma kâğıdı verilerek öğrencilerin “ra” harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri ayrıştırması sağlanır. “Ra” harfinin okunuşuyla ilgili hükümler benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırılır. Konunun kavranması ve pekiştirilmesi için öğrencilere örnek uygulama ve seslendirmeler yaptırılarak onların “ra” harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri özelliklerine göre etiketlemesi sağlanır. “Ra” harfinin okunuşu ve hükümleri ile ilgili konu işlenirken öğrencilerin Diyanet İşleri Başkanlığına ait genel ağ kaynaklarında yararlanmaları sağlanır **(OB2)**. Öğrencilere yüzünden okuma yaptırılarak öğrencilerin “ra” harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.5

Lafzatullah kavramı açıklanarak konuyla ilgili kurallar öğrencilere örnekler üzerinden verilir. Lafzatullah konusu işlenirken geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanılır **(OB2)**. Lafzatullahın okunuşu dijital materyallerden dinletilerek/izletilerek öğrencilerin bu tecvit kuralının telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Lafzatullahın telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Öğrencilerin içerik çerçevesinde yer alan tecvit konularını uygulama esnasında güçlüklerle karşılaşabilecekleri ortaya konularak onlara geri bildirim verilir. Öğrencilere bu zorlukların üstesinden gelebilecek yeterlilikte oldukları, güçlükleri aşma konusunda istikrarlı olmaları, azimli davranmaları ve çalışmalarında sebat etmeleri gerektiği vurgulanır **(D12.3)**. Öğrencilerin tecvit konularını öğrenme ve uygulama konusunda hedef belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, kendilerini değerlendiren öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır **(SDB1.2)**. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalardan hareketle öğrencilerden lafzatullahın telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte sınıflandırma çizelgesi (tablo tekniği) yöntemi kullanılabilir. Öğrencilere lafzatullah konusuna ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre lafzatullah ile ilgili kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına, bireysel okuma çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Öğrencilere çalışmalarını geliştirme ve iyileştirme imkânı verilir. Lafzatullah ile ilgili telaffuz çalışmaları sırasında öğrencilerin öğretmenini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri ve grup iletişimine katılmaları sağlanır **(SDB2.1)**. Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik lafzatullahın telaffuz edilmesi ile ilgili yüzünden okunan sayfalarda uygulamalar yaptırılabilir. Lafzatullahın telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından öğrendiği tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilerin aldıkları performans görevini doğru ve zamanında yerine getirmeleri, bu süreçte verdikleri kararlar ile ortaya koydukları eylemlerinin sonuçlarını üstlenmeleri ile ilgili farkındalık oluşturulur **(E2.2)**.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

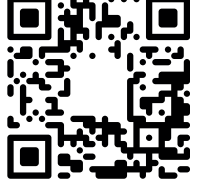
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden sakın mimin okunuş şekilleri ve ra harfinin hükümleriyle ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrenciler kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için uygun çalışma yaprakları, güvenilir ve geçerli dijital içerikler ile desteklenebilir. Öğrencilerden sakın mimin okunuş şekillerini özetleyen bir tablo oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Nisa suresinin 1-101. ayetleri ile Fussilet suresinin 1-54. ayetlerinin usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin öğrendikleri tecvit kurallarını ilgili sayfaların tilavet edilmesi sırasında uygulamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 34

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.3.1. Nisa suresinin 1-101. ayetleri ve Fussilet suresinin 1-54. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okuyabilme

a) Nisa suresinin 1-101. ayetleri ve Fussilet suresinin 1-54. ayetlerindeki harfleri mah-reçlerine uygun olarak telaffuz eder.

b) Nisa suresinin 1-101. ayetleri ve Fussilet suresinin 1-54. ayetlerindeki tecvit kurallarını açıklar.

c) Nisa suresinin 1-101. ayetleri ve Fussilet suresinin 1-54. ayetlerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.

ç) Nisa suresinin 1-101. ayetleri ve Fussilet suresinin 1-54. ayetlerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Nisa Suresi 1-18. Sayfalar (1-101. Ayetler)

Fussilet Suresi 1-6. Sayfalar (1-54. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

tilavet

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Nisa suresinin 1-18. sayfaları veya Fussilet suresinin 1-6. sayfalarındaki elif lâm takısı, sakın mimin okunuş şekilleri, kalkale, ra harfinin okunuşu ve lafzatullahtaki lâm harfinin okunuşuyla ilgili tecvit kurallarını tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde veri toplama, verileri kaydetme, içerik, sunma ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve özdeğerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından elif lâm takısı ile ilgili konuları, sakın mimin okunuş şekillerini, kalkaleyi, ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri ve lafzatullahtaki lâm harfinin okunuş şekillerini bildikleri; Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisini kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerin ilk sayfası okutulabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenerek öğrencilerin ön bilgileri soru-cevap yöntemiyle tespit edilebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumanın tecvit kurallarını bilme ve uygulama ile yakından ilişkili olduğu ortaya konulabilir. Kur'an-ı Kerim'i okumanın ibadet olduğu bilgisinden hareketle öğrencilere sahip oldukları inancın gereğini yerine getirmeleri ile toplumun millî ve manevî değerlerini koruyup yaşatmaları arasında bir ilişki olduğu ifade edilebilir.

Namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureler, aşırışerifler okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.11.3.1**

Tilavet kavramı açıklanarak Kur'an tilavetinde dikkat edilecek hususlar açıklanır. Kur'an-ı Kerim'i en güzel şekilde okumanın tecvit kurallarını uygulamaya bağlı olduğuna dikkat çekilir. Gayret gösterdikleri takdirde öğrencilerin de Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek onlarda motivasyon oluşturulur. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfasının okunuşu dijital araç gereçlerle izletilir/dinletilir veya sayfa öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutularak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin zihinsel ve bedensel yetileri en iyi düzeyde kullanmaları, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır **(E3.2)**. Okuma düzeyleri dikkate alınarak öğrencilere Kur'an'dan birkaç ayet ya da yarım ila bir sayfa okunacak şekilde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Yüzünden okuma yapılırken öğrencilere karşılaşabilecekleri zor durumlarla baş edebilmek için alternatif çözüm yolları bulabilecekleri, bu zorluklarla baş etmek için çaba göstermeleri gerektiği ve bunları aşma sürecinde buldukları alternatif çözüm yollarını uygulamalarının önemi vurgulanır **(SDB3.2)**. Öğrencilerin disiplinli, planlı ve istikrarlı olmaları için çalışma alışkanlıklarını geliştirmeleri, hedeflerine ulaşmak için hazırladıkları planı uygularken çalışmalarını ertelemeden zamanı etkili bir şekilde yönetmeleri, kişisel ve grup içi etkinliklerde aktif rol almaları sağlanır **(D3.1, D3.2)**. Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma, okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir. Her öğrencinin sınıf içerisinde yeteri kadar okuma süresi almasına dikkat edilir. Yüzünden okuma çalışmalarında öğrencilerin öğrendikleri tecvit kuralları konusunda bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar **(SDB2.2)**. Öğrencilerde çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusuyla ilgili motivasyon oluşturularak onlardan içerik çerçevesindeki sureleri telaffuz etme ve yüzünden okuma çalışmalarını düzenli bir şekilde sürdürmeleri beklenir **(E1.3)**. Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrencilere süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir. Öğrencilerin yüzünden okuma düzeylerini tespit edebilmek için takip çizelgeleri düzenlenebilir.

Öğrencilerin Nisa suresinin 1-101 ve Fussilet suresinin 1-54. ayetlerini Diyanet İşleri Başkanlığına ait geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarından dinleyip takip etmeleri sağlanır **(OB2)**. İçerik çerçevesinde yer alan surelerde yapılan yüzünden okuma uygulamaları dereceleme ölçekleri, kontrol listeleri, gözlem veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Nisa suresinin 1-101 veya Fussilet suresinin 1-54. ayetlerindeki elif lâm takısı, sakın mimin okunuş şekilleri, kalkale, ra harfinin okunuşu ve lafzatullahtaki lâm harfinin okunuşuyla ilgili tecvit kurallarını tespit edip sunmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

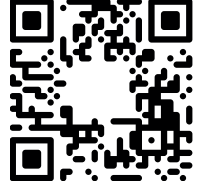
Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden okudukları sayfalarda yer alan tecvit kurallarını bulup tahlil etmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için bilişsel çıraklık yöntemi ile sure ezberleme çalışmaları yaptırılabilir.

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanılarak Nisa suresinin 1-101. ayetleri veya Fussilet suresinin 1-54. ayetlerini dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Tebbet, Felak, Nâs surelerinin ve Bakara suresinin 285 ve 286. ayetlerinin tilavet edilmesi; bu surelerin ve ayetlerin anlamlarıyla ilgili olarak Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte bu sure ve ayetlerin tilavet edilmesi sırasında Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının (tecvit) uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN

BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet

KAVRAMSAL

BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.1. Muhakeme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER -

BECERİLER

ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.4.1. Tebbet, Felak, Nâs surelerini ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Tebbet, Felak, Nâs surelerinin ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin meallerini bulur.
- b) Tebbet, Felak, Nâs sureleri ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerinde geçen konuları belirler.
- c) Tebbet, Felak, Nâs surelerini ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Tebbet, Felak, Nâs surelerinin ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar yapar.
- d) Tebbet, Felak, Nâs sureleri ve Bakara suresinin 285-286. ayetleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

KK.11.4.2. Tebbet, Felak, Nâs surelerini ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerini tilavet edebilme

- a) Tebbet, Felak, Nâs surelerini ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Tebbet, Felak, Nâs surelerini ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Tebbet, Felak, Nâs surelerini ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tebbet Suresi ve Anlamı
Felak Suresi ve Anlamı
Nâs Suresi ve Anlamı
Bakara Suresinin 285-286. Ayetleri ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

haset, resul, şer, vesvese

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik iş birlikli çalışma yöntemiyle duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde çözümleme, sınıflandırma, düzen, içerik, sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik yapılandırılmış grid, boşluk doldurma, eşleştirme ve açık uçlu soru türleri kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin isimlerini bildikleri, bu sureleri ve surelerin anlamlarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviyesinde aldıkları, din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duydukları veya dinledikleri, bu surelerin bazılarını ezberden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerle içerik çerçevesindeki surelerin isimleri paylaşılabilir. Öğrencilere bu surelerden hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının bunu gerçekleştirebildiği tespit edilebilir. Öğrenciler sureleri ezberleme düzeylerine göre sınıflandırılabilir. Öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-cevap tekniğiyle belirlenebilir. Öğrencilerin sureleri doğru şekilde ezberlemeleri ve surelerin anlamlarına yönelik bir anlayış geliştirmeleri amacıyla kavram karikatürlerinden yararlanılabilir.

Köprü Kurma

İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerden biri dijital araç gereçlerle dinletilebilir veya izletilebilir. Öğrencilere bu ezbere okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınabilir. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir. İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerin ve ayetlerin beş vakit namazda, çeşitli dinî merasimlerde okunduğu vurgulanarak öğrencilerde bunları doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KK.11.4.1**

Öğrencilere ezberlenecek surelerin içeriği ile ilgili kısa bilgiler verilir. Öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanarak ezberlenecek surenin mealini bulmaları istenir. Öğrencilerden ezberlenecek surenin mealini incelemeleri ve suredeki konuları belirlemeleri istenir. Bu süreçte iş birlikli öğrenme, soru-cevap yöntemleri kullanılabilir. Öğrencilerin surenin içeriğini konu ve olaylarına göre sınıflandırmaları sağlanır. Bu süreçte zihin haritası veya sınıflandırma yönteminden yararlanılabilir. Öğrencilerden bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden ezberledikleri suredeki konu ve olaylara ilişkin çıkarımlarda bulunmaları istenir. Bu süreçte soru turu veya beyin fırtınası yöntemi kullanılabilir. Öğrencilerden surenin anlamını kendi cümleleri ile aktarmaları istenir **(OB1)**. Öğrencilerden ezberlenen sure ile ilgili yaptıkları çıkarımlara konu/durumlarda yer vermeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerden kısa bir metin yazmaları; afiş, broşür, duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir **(OB1, OB2)**. Öğrenciler içerik ve bağlamdan kopmadan mantıklı, tutarlı ve doğru sonuçlara ulaşarak surenin anlamına ilişkin mesajlar çıkarır **(E3.1)**.

Öğrencilere Bakara suresinin 285 ve 286. ayetlerinin anlamı çerçevesinde Kur'an-ı Kerim'in insanın sorumluluğunu vurguladığı açıklanır. Özellikle Bakara suresinin 286. ayetindeki "Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar. Onun kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararındır..." ifadelerinden hareketle öğrencilere kendilerine karşı görevlerini yerine getirmekten sorumlu oldukları, verdikleri kararların sonuçlarından sorumlu oldukları vurgulanır **(D16.1)**.

Surelerin anlamları ele alınırken ilgili surelerde geçen haset, vesvese, şer ve resul kavramları işlenir. Bu kavramlar işlenirken kelime ilişkilendirme testi kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik iş birliğine dayalı çalışma yöntemiyle duvar gazetesi, afiş veya poster hazırlamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.11.4.2

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek ayet ve sureler öğrencilere dinletilerek veya izletilerek öğrencilerin suredeki harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır. İlgili ayetler ve sureler bilişsel çıraklık yöntemiyle öğrencilere sırasıyla ve kısa bölümler hâlinde tekrar ettirilebilir. Öğrencilerin yüzünden okuma becerileri geliştirilerek ayet ve sureleri ezberlemelerine zemin hazırlanır. Ezberlenecek ayet ve sureleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için onlara yeteri kadar yüzünden okuma yaptırılır.

Ayetleri ve sureleri ezberlerken öğrencilerin bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar (**SDB2.2**). Öğrencilerden ezberlenecek surenin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte koro çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Surenin telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir. Ezberlenecek ayet ve surelerle ilgili koro çalışması yaptırılarak öğrencilerin derse katılımları sağlanır. Bilişsel çıraklık yöntemine dayalı koro okuyuşu sırasında öğretmen, okunan kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirir. Koro okuyuşu sonunda sure, ayet ayet veya bütün olarak bazı öğrencilere okutulur. Öğrencilerin yeteneklerine, kapasitelerine ilişkin teşvik ve yönlendirmeler yapılarak öz güvenli bir şekilde ayetleri ve sureleri ezberlemeleri sağlanır (**E1.5**).

Ezberlenecek sure ve ayetler öğretmen tarafından öğrencilere euzübesmele çekilerek okunur. Ezberlenecek sure ve ayetler öğrencilere yüzünden okutulur ve onlardan ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden sure ve ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin sure ve ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma, okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir.

Öğrencilerin ayet ve sureleri ezberleme konusunda hedef belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, kendilerini değerlendirerek öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır (**SDB1.2**). Öğrencilere harflerin mahreçlerine, telaffuzlarına ve tecvit kurallarına uygun bir kıraat örneği dinletilir/izletilir. Sure ve ayetler, koro hâlinde talim edilerek öğrencilerin ilgili sure ve ayetleri okumaları sağlanır. Öğretmen rehberliğinde okunan sure ve ayetlerin kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirilir. Ezberlenecek sure ve ayetler, koro okuyuşu sonunda ayet ayet veya bir bütün olarak öğrencilere okutulur. Öğrencilerden sure ve ayetleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okumaları istenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Sure ve ayet ezberlerinin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sure ve ayetleri ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin dijital ortamdaki geçerli ve güvenilir kaynakları tanımaları; Tebbet, Felak, Nâs sureleri ve Bakara suresinin 285-286. ayetlerini dinlemeleri için Diyanet İşleri Başkanlığına ait genel ağ kaynaklarından yararlanmaları sağlanır (**OB2**). Tema içeriğindeki sure ve ayetlerin ezberden okunması ve seslendirilmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya gözlem formları aracılığıyla değerlendirilebilir.

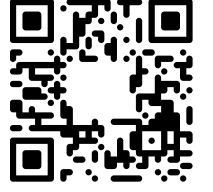
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırışerifler ezberletilebilir. Ayrıca öğrenciler, sure ve ilgili ayetlerin anlamları ile ilgili derinleşmeleri için geçerli ve güvenilir olan tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler ezberlemeye zorlanmadan basitten karmaşığa doğru bir yol izlenerek sesli metin ya da video ile desteklenebilir. Öğrencilerden Bakara suresinin 285-286. ayetlerinde yer alan dualarla ilgili bir afiş tasarımları istenebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

12. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i amel eksenli okumayla ilgili yansıtma yapılması, sahabenin hayatında Kur'an-ı Kerim'in yerine dair genelleme yapılması, Kur'an-ı Kerim'de geçen tevazu ve ihsan kavramlarının ayırt edilmesi ve Haşr suresinin 10. ayetinde yer alan dualar hakkında Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB3. Tahkik (DAB3.1 Dinî Kavramları Ayırt Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.9. Genelleme, KB2.15. Yansıtma

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.1. Empati, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB.1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D10. Mütevazılık, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER**

KB2.3. Özetleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.1.1. Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerini gözden geçirip değerlendirmelerini yan-
sıtabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerini gözden geçirir.
- b) Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerine dayalı olarak çıkarım yapar.
- c) Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerinden elde ettiği çıkarımları değerlendirir.

KK.12.1.2. Kur'an-ı Kerim'in sahabenin hayatındaki yerini genelleyebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in sahabenin hayatındaki yeri ile ilgili bilgi toplar.
- b) Sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışı ile ilgili ortak özelliklerini belirler.
- c) Sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışı ile ilgili farklılıkları belirler.
- ç) Kur'an-ı Kerim'in sahabenin hayatındaki yeri ile ilgili önermelerde bulunur.

KK.12.1.3. Kur'an-ı Kerim'de geçen tevazu ve ihsan kavramlarını ayırt edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'de geçen tevazu ve ihsan kavramlarını tespit eder.
- b) Kur'an-ı Kerim'de geçen tevazu ve ihsan kavramlarının dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırır.
- c) Kur'an-ı Kerim'de geçen tevazu ve ihsan kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiket-
ler.

KK.12.1.4. Haşr suresinin 10. ayetinde yer alan duaları anlamada Kur'an-ı Kerim mealleri-
ne başvurabilme

- a) Haşr suresinin 10. ayetinin mealini bulur.
- b) Haşr suresinin 10. ayetindeki konuları belirler.
- c) Haşr suresinin 10. ayetini içeriğine göre sınıflandırır.
- ç) Haşr suresinin 10. ayetindeki konulara ilişkin çıkarım yapar.
- d) Haşr suresinin 10. ayeti ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Amel Eksenli Okumak
Kur'an-ı Kerim'in Sahabe Hayatındaki Yeri
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: Haşr Suresinin 10. Ayeti

Anahtar Kavramlar

ihsan, sahabe, tevazu

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öğrenme günlüğü, blog yazısı, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, anlam çözümleme tablosu, derecele-
me ölçekleri, tanılayıcı dallanmış ağaç veya açık uçlu sorular, doğru-yanlış soruları, boşluk
doldurma soruları ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i amel eksenli okuma veya Kur'an-ı
Kerim'in sahabe hayatındaki yeriyle ilgili blog yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışma-
lar; içinde bilgi toplama, ilişki kurma, çıkarım yapma, içerik ve özgünlük ölçütlerinin bu-
lunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda tanılayıcı dallanmış ağaç, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık
uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i okuyup hayata yansıtmının gerekliliği ve sahabenin hayatında Kur'an-ı Kerim'in yeri ile ilgili yüzeysel olarak bilgi sahibi oldukları, günlük hayatta kullanılan tevazu ve ihsan kavramlarından genel anlamda haberdar oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilere "Kur'an-ı Kerim'i niçin okuruz?" ve "Sahabenin Kur'an-ı Kerim okuyuşuna dair bildikleriniz nelerdir?" soruları yöneltilebilir. Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda onların ön bilgileri belirlenebilir. Öğrencilerin tevazu ve ihsan kavramları hakkındaki ön bilgilerini belirlemeye yönelik onlara sorular sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere pratiğe aktarılmayan bilginin değeri hakkında sorular sorulabilir. Öğrencilerden dönütler alınarak teorik bilginin pratiğe döküldüğünde değer kazandığı düşüncesinden hareketle "Kur'an-ı Kerim ancak amel edilmek üzere okunduğunda gerçek anlamda okunmuş olur." fikrine vurgu yapılabilir. Öğrencilere mütevazı ve muhsin kavramlarını günlük hayatta duyup duymadıkları veya kendi konuşmalarında bunları kullanıp kullanmadıkları sorulabilir. Öğrencilerden gelen cevaplara göre onların ilgili kavramlarla bağ kurmaları sağlanabilir. Öğrencilere temel eğitim seviyesindeki din kültürü ve ahlak bilgisi, seçmeli Kur'an-ı Kerim derslerinde öğrendikleri Rabbena dualarının anlamı ile Haşr suresinin 10. ayetinin içeriği arasında bir yakınlık olduğu vurgulanarak ilgili dualar arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

KK.12.1.1

Bakara suresinin 121. ayetinin meali öğrencilerle paylaşılır. İlgili ayetin içeriğinde yer alan "Kitabı hakkıyla okumak" ifadesinden ne anladıkları öğrencilere sorulur veya vızıltı grupları oluşturularak ilgili ifade üzerinde öğrencilerin fikir üretmeleri sağlanır. Öğrencilerden alınan dönütlerden hareketle gerçek anlamda Kur'an-ı Kerim okumanın ne olduğu ile ilgili genel bir anlayış oluşturulur. Bu anlayıştan hareketle öğrencilerin öğrenme ve keşfetme arzusu ile sorgulamalar yaparak kendilerinin Kur'an-ı Kerim okuma alışkanlık ve deneyimlerini gözden geçirmeleri sağlanır (E3.8). Öğrencilerin kendilerini değerlendirerek Kur'an-ı Kerim okumayla ilgili duygu, düşünce ve davranışlarını yeni durumlara uyum sağlama sürecinde kullanmalarına olanak verilir (SDB1.3). Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okuma deneyimlerine dayalı olarak çıkarımlar yapmaları istenir. Kur'an-ı Kerim okuma deneyimlerini yansıttıkları öğrenme günlükleri yazmaları istenebilir.

KK.12.1.2

Sahabe kavramı açıklanarak öğrencilere sahabenin Kur'an-ı Kerim okuma anlayışı hakkında neler bildikleri sorulur. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra sahabenin Kur'an-ı Kerim'i okuyuşunun onu hayata aktarmak amaçlı olduğu dile getirilerek konuyla ilgili örnekler üzerinden bir anlayış oluşturulur. Verilen örneklerden hareketle öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in sahabenin hayatındaki yeri ile ilgili bilgi toplamaları ve sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışı ile ilgili ortak özelliklerini belirlemeleri istenir. Sahabenin Kur'an-ı Kerim'e verdiği değeri ve Kur'an-ı Kerim okuma adabını yansıtan somut davranış örneklerinden hareketle öğrencilerin millî ve manevî değerlere duyarlı ve saygılı olmaları sağlanır (**D14.3**). Öğrencilerden örnek olay incelemesi yöntemiyle sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışında zenginlik ifade eden yaklaşımlarını belirlemeleri istenir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in sahabe hayatındaki yeri ile ilgili önermelerde bulunmaları sağlanır.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i amel eksenli okuma veya Kur'an-ı Kerim'in sahabe hayatındaki yeriyle ilgili blog yazısı yazmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.12.1.3

Kur'an-ı Kerim'de tevazu kavramı Furkan suresinin 63, Lokman suresinin 18. ayetlerinden ve "... Kim Allah için tevazu gösterirse Allah da onu yüceltir." (Müslim, "Birr", 69; Tirmizi, "Birr", 82) hadisinden; ihsan kavramı ise Secde suresinin 7, Kasas suresinin 77, Al-i İmran suresinin 134. ayetlerinden ve Cibril hadisinde geçen "İhsan, Allah'ı görür gibi ibadet etmendir çünkü sen O'nu görmeden de O seni görmektedir..." (Buhari, "Tefsir", 31/2; "İman", 37; Müslim, "İman", 1) ifadesinden hareketle incelenir ve ilgili kavramların genel çerçevesi belirlenir. Tevazu ve ihsan kavramlarının belirtilen ayetler dışında başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanır. Öğrencilerin keşfetme, araştırma ve anlama arzusunun hareketle bu etkinlik çerçevesinde öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallere faydalanarak tevazu ve ihsan kavramları ile ilgili ayetleri bulmaları istenir (**E1.1, OB2**). Öğrencilerin buldukları ayetlerde geçen tevazu ve ihsan kavramlarını tespit etmeleri sağlanır. Bu kavramlar, ayetlerdeki bağlamlarından koparılmadan açıklanır. Öğrencilerden tevazu ve ihsan kavramlarının dinî ilimlerdeki yerini ve önemini araştırmaları istenir. Öğrencilerin elde ettikleri bilgileri kaydetmeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilerin tevazu ve ihsan kavramlarını ilişkili olduğu alana göre etiketlemeleri sağlanır. Bu süreçte bilgi haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir.

Furkan suresinin 63. ayetinde yer alan "bilgi ve görgüden yoksun" insanlara karşı kendini bilmenin, kibir ve gösterişten uzak durmanın; sabır, nezaket, anlayış göstermenin ve insan ilişkilerinde yapıcı olmanın önemine dikkat çekilir (**D10.1, D10.2, D10.3**). Kur'an-ı Kerim'de geçen tevazu ve ihsan kavramlarını ayırt etme becerisini ölçmek için iş birlikli çalışma yöntemi kullanılarak öğrencilerden bu kavramlarla ilgili Frayer diyagramı oluşturmaları istenebilir (**SDB2.2**). Yapılan çalışmalar grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

KK.12.1.4

Öğrencilerden Haşr suresinin 10. ayetinin anlamını Kur'an-ı Kerim mealinden bulmaları istenir. Öğrencilere "Niçin başkalarından dua istersiniz?" veya "Başka insanlar için niçin dua edersiniz?" soruları yöneltilerek onların verilen ayetin içeriğinde yer alan "diğer müminler için dua etme" tutumunu fark etmeleri sağlanır. Bu ayette yer alan dua içeriğine yönelik başka sorularla öğrencilerin dua ile ilgili çözümleme yapmaları sağlanır. Öğrencilerin Haşr suresinin 10. ayetindeki konularla ilgili sınıflandırma yapmaları sağlanır (**KB2.3**). Bu süreçte bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden ayetin kapsamından hareketle bir dua metni oluşturarak bu duayı kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır. Öğrenci, ailesinin çevresindeki diğer bireylerin ve başkalarının yaşadıklarına duyarlılık gösterir ve onlar için dua eder (**E2.1**). Bu süreçte çember tekniği kullanılabilir. Bu ayetin içeriğinden hareketle öğrencilerin herhangi bir olay/durum karşısında dua ettiklerinde hangi duyguları yaşadıklarını fark etmelerine ve bu duyguların davranışlarına etkilerini ifade etmelerine imkân tanınır (**SDB1.1**). Öğrencilerden Haşr suresinin 10. ayetindeki konulara ilişkin çıkarım yapmaları istenir. Bu süreçte RAFT tekniği ile kısa bir metin oluşturmaları istenebilir. Öğrencilerden Haşr suresinin 10. ayetinde geçen duanın içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlamaları istenebilir. Yapılan sunumlar dereceleme ölçekleri ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında doğru-yanlış veya boşluk doldurma soruları kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

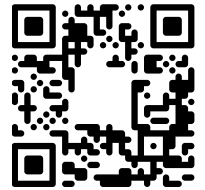
Kur'an-ı Kerim'i amel eksenli okumalarını ve Kur'an-ı Kerim'in sahabe hayatındaki yeri konuları ile tevazu ve ihsan kavramları hususunda derinleşmelerini sağlamak için öğrencilere güvenilir kaynaklardan araştırma ödevi verilebilir. İstekli öğrencilere Haşr suresinin 10. ayetindeki duayı ve anlamını ezberleyebilmeleri, doğru telaffuz etmeleri için rehberlik yapılabilir.

Destekleme

Öğrencilerden kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için günlük yaşantılarında yaptıkları dua içeriklerini sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT

Bu temada sekke, vakıf, iptida ve vasıl gibi tecvit kurallarının telaffuz edilmesi; vakıf (durak), secde, hizip ve cüz işaretlerinin bulunup seçilebilmesi amaçlanmaktadır. Bununla birlikte tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarının Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN
BECERİLERİ DAB7. Tilavet (DAB7.1. Telaffuz Etme)

KAVRAMSAL
BECERİLER KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.3. Girişkenlik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Türk Dili ve Edebiyatı

BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.2.1. Sekte ile ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Sektenin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Sektenin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Sekte ile ilgili örnekleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Sekte ile ilgili örnekleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.12.2.2. Vakıf, iptida ve vasıl ile ilgili kuralları telaffuz edebilme

- a) Vakıf, iptida ve vasıl kurallarının telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Vakıf, iptida ve vasıl kurallarının telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Vakıf, iptida ve vasıl kuralları ile ilgili örnekleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Vakıf, iptida ve vasıl kuralları ile ilgili örnekleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.12.2.3. Kur'an-ı Kerim'deki vakıf, secde, hizip ve cüz işaretlerini bulabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sekte
Vakıf, İptida, Vasıl
Kur'an-ı Kerim'deki Bazı İşaretler

Anahtar Kavramlar

cüz, hizip, iptida, sekte, vakıf, vasıl

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, dereceleme ölçekleri ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Maide suresinin 1-120 ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerindeki öğrendikleri tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde düzen, kapsam, sunum ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bu çalışmalarda ayrıca öğrenci yansıtmasını içeren öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i güzel okumada tecvit bilgisinin önemini kavradıkları, temel tecvit kurallarını uygulayabildikleri, Kur'an-ı Kerim'in ayet, sure, cüz gibi bölümlerden oluştuğunu bildikleri ve Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisi kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Maide suresinin 1. sayfası okunabilir. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenebilir. Öğrencilerin bu temada görecekleri sekte, vakıf, iptida ve vasıl konuları; durak, secde, hizip ve cüz işaretleri hakkındaki ön bilgileri çalışma yaprakları aracılığıyla tespit edilebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in güzel bir şekilde okunduğu eğitsel bir video izletilebilir. Tecvit kurallarının uygulanması ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konularak öğrencilerde bu kuralları öğrenmeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir. İçerik çerçevesinde yer alan vakıf, iptida ve vasıl ile durak işaretleri konuları Türk dili ve edebiyatı disiplinindeki noktalama işaretleri, vurgu ve tonlama kuralları ile ilişkilendirilebilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.12.2.1**

Sekte örneğinin yer aldığı bir ayet öğrencilere dijital araç gereçlerle izletilir/dinletilir. Öğrencilerin dikkati ilgili konuya çekilerek sekte kavramı diğer örnekleriyle birlikte ele alınır. Sekte yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanır. Öğretmen tarafından sekte ile ilgili tecvit kuralının uygulaması yapılarak öğrencilerin sektenin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin dijital ortamdaki kaynakları tanıyıp kullanarak geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan elifba uygulamalarından yararlanmaları sağlanır (**OB2**). Öğrencilerden sektenin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada soru-cevap yöntemi kullanılabilir. Öğrenciler sekteyi kuralına uygun telaffuz etme çalışmaları yaptırılarak desteklenebilir. Yapılan uygulamalarla ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilerin sekteyi telaffuz özelliklerine göre tekrar etmeleri sağlanır. Öğrencilerin gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır (**SDB2.2**). Bu safhada gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerin kendine güven duygusu ve çalışma alışkanlıklarından hareketle karşılaştıkları zorlukları aşmaları için motivasyonları sağlanarak onlardan sekte ile ilgili kuralları uygulamaları istenir (**E1.3**). Öğrencilerin sekteyi doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmaları ile harfler talim edilebilir. Sekte konusuna yönelik yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.12.2.2

Türkçe bir metin imla kuralları ve noktalama işaretleri dikkate alınmadan öğrencilere okunur. Konu Türk dili ve edebiyatı disiplini ile ilişkilendirilerek aynı metnin imla kuralları ve noktalama işaretleri dikkate alınarak okunur. Öğrencilerden iki okuyuş arasındaki farkı ifade etmeleri istenir. Kur'an-ı Kerim ayetlerinin bazılarının kısa bazılarının uzun cümlelerden oluştuğu; uzun ayetleri tek nefeste ve durmadan okumanın zor olduğu bundan dolayı Kur'an-ı Kerim okurken durmanın sonra tekrar devam etmenin veya ayetler arasında geçiş yapmanın bazı kurallarının bulunduğu belirtilerek vakıf, iptida ve vasıl konularına geçiş yapılır. Vakıf, iptida ve vasıl kavramları ve kuralları açıklanır. Öğretmen tarafından vakıf, iptida ve vasıl ile ilgili tecvit kuralının uygulaması yapılarak öğrencilerin bu kuralların telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin dijital ortamdaki kaynakları tanıyıp kullanarak geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarında yer alan elifba uygulamalarından yararlanmaları sağlanır (**OB2**). Öğrencilerden vakıf, iptida ve vasıl ile ilgili tecvit kuralının telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada soru-cevap yöntemi kullanılabilir. Öğrenciler vakıf, iptida ve vasıl konularını kuralına uygun telaffuz etme çalışmaları yaptırılarak desteklenebilir. Yapılan uygulamalarla ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilerin vakıf, iptida ve vasıl konuları ile ilgili kuralları telaffuz özelliklerine göre tekrar etmeleri sağlanır. Bu safhada gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerin disiplinli, planlı ve istikrarlı olmaları için çalışma alışkanlıklarını geliştirmeleri; hedeflerine ulaşmak için hazırladıkları planı uygularken çalışmalarını ertelemeden zamanı etkili bir şekilde yönetmeleri; kişisel ve grup içi etkinliklerde aktif rol almaları sağlanır (**D3.1, D3.2**). Öğrencilerin vakıf, iptida ve vasıl konuları ile ilgili kuralları doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmaları ile harfler talim edilebilir. Bu konuların her biri ile ilgili örnek uygulamalar yaptırılarak kurallar pekiştirilebilir. Vakıf, iptida ve vasıl konularına yönelik yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri veya kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.12.2.3

Düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılarak trafiği düzenleyen işaretlerin rolü ve önemi hakkında öğrencilerle bir etkinlik yapılır. Kur'an-ı Kerim'de de benzer işleve sahip birtakım işaretlerin yer aldığı ve bunları tanımının gerekliliği vurgulanır. Bu işaretlerin Kur'an-ı Kerim'in bir düzen içinde okunmasını, takip edilmesini ve ezberlenmesini kolaylaştırdığı belirtilir. Vakıf (secavend) işaretleri, işaretin adı ve uygulanması ile ilgili esaslar üzerinde durulur. Öğrencilerin secavend işaretleri ile ilgili daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduklarını fark etmeleri ve temel kaynaklardan hareketle bu kavramlarla ilgili bilgi toplayıp özetlemeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilere hizip ve cüz kavramları açıklanarak secde, hizip ve cüz işaretleri tanıtılır. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'de bu işaretleri bulmalarına yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır. Secavend işaretlerinin bulunduğu bir Kur'an-ı Kerim sayfasının okunuşu dijital yollarla dinletilir veya izletilir. Üçüncü temada yer alan surelerden yüzünden okuma uygulamaları yapılarak öğrencilerin durak işaretleri ile ilgili bilgileri pekiştirilir. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri aracılığıyla ölçülebilir. Öğrencilerin tecvit konularını öğrenme ve uygulama konusunda hedef belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, öz değerlendirmede bulunmaları ve kendi öğrenme durumlarını geliştirmelerine yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır (**SDB1.2**). İçerik çerçevesinde yer alan tecvit konularını uygularken arkadaşlarının haklarına saygılı olmak koşuluyla öğrencileri zorlamadan onlara yüzünden okuma yapma fırsatı tanınır (**E2.3**).

Öğrencilerden performans görevi olarak Maide suresinin 1-120 ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerindeki öğrendikleri tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

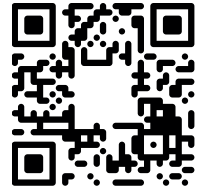
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme İçerik çerçevesinde yer alan tecvit konularını bilen öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in farklı sayfalarından tecvit kurallarını bulma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden sekte veya secavend işaretleri ile ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere secde işaretlerinin Kur'an-ı Kerim'de geçtiği yerleri gösteren bir tablo hazırlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Maide suresinin 1-120. ayetleri ile Lokman suresinin 1-34. ayetlerinin usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin öğrendikleri tecvit kurallarını ilgili sayfaların tilavet edilmesi sırasında uygulamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 32

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden Okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.3.1. Maide suresinin 1-120. ayetleri ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okuyabilme

a) Maide suresinin 1-120. ayetleri ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerindeki harfleri mah-reçlerine uygun olarak telaffuz eder.

b) Maide suresinin 1-120. ayetleri ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerindeki tecvit kurallarını açıklar.

c) Maide suresinin 1-120. ayetleri ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.

ç) Maide suresinin 1-120. ayetleri ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Maide Suresi 1-22. Sayfalar (1-120. Ayetler)

Lokman Suresi 1-4. Sayfalar (1-34. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

tecvit

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, takip çizelgesi, öz değerlendirme formu, gözlem formu, dereceleme ölçekleri ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Maide suresinin 1-22. sayfaları ve/veya Lokman suresinin 1-4. sayfalarındaki secavend işaretlerini tespit etmeleri ve bu işaretlerle ilgili uygulama kurallarını açıklamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde veri toplama, verileri kaydetme, içerik, sunma ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an'ı güzel okuma kurallarının önemini kavradıkları, temel tecvit kurallarını bildikleri ve Kur'an'ı yüzünden okuma becerisini kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerin ilk sayfası okutulabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumanın tecvit kurallarını bilme ve uygulama ile yakından ilişkili olduğu ortaya konulabilir. Kur'an-ı Kerim okumanın ibadet olduğu bilgisinden hareketle öğrencilere sahip oldukları inancın gereğini yerine getirmeleri ile toplumun millî ve manevî değerlerini koruyup yaşatmaları arasında bir ilişki olduğu ifade edilebilir.

Günlük hayatta ve namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureler, aşırışerifler okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.12.3.1**

Tecvit kavramı açıklanarak Kur'an tilavetinde tecvit kurallarına dikkat etmenin önemi açıklanır. İdeal bir Kur'an-ı Kerim okumanın tecvit kurallarını uygulamaya bağlı olduğuna dikkat çekilir. Gayret gösterdikleri takdirde öğrencilerin de Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek onlarda motivasyon oluşturulur. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfasının okunuşu dijital araç gereçlerle izletilir/dinletilir veya sayfa öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutularak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin zihinsel ve bedensel yetileri en iyi düzeyde kullanmaları, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır (**E3.2**). Okuma düzeyleri dikkate alınarak öğrencilere Kur'an'dan birkaç ayet ya da yarım ila bir sayfa okunacak şekilde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Öğrencilerin yüzünden okuma ile ilgili planlama ve yürütme becerilerine olan kişisel inançlarını sürdürmeleri için gerekli olan faaliyetleri gerçekleştirme sürecinde basitten karmaşığa doğru bir yol izlenir (**E1.4**). Yüzünden okuma yapılırken öğrencilere karşılaşılabilecekleri zor durumlarla baş edebilmek için alternatif çözüm yolları bulabilecekleri, bu zorluklarla baş etmek için çaba göstermeleri gerektiği ve bunları aşma sürecinde buldukları alternatif çözüm yollarını uygulamalarının önemi vurgulanır (**SDB3.2**). Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in kültürümüzde ayrıcalıklı bir yere sahip olduğu belirtilerek millî ve manevi değerlere duyarlı ve saygılı olunması, etkin dinleme becerileri ve görgü kurallarından hareketle Kur'an-ı Kerim okuyan arkadaşlarının okuyuşunu kesmeden nezaketle dinlemeleri istenir (**D14.2**). Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma, okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir. Her öğrencinin sınıf içerisinde yeteri kadar okuma süresi almasına dikkat edilir. Yüzünden okuma çalışmalarında öğrencilerin öğrendikleri tecvit kuralları konusunda bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar (**SDB2.2**). Öğrencilerde çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusuyla ilgili motivasyon oluşturularak onlardan içerik çerçevesindeki sureleri telaffuz etme ve yüzünden okuma çalışmalarını düzenli bir şekilde sürdürmeleri beklenir (**E1.3**). Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrencilere süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir. Öğrencilerin yüzünden okuma düzeylerini tespit edebilmek için takip çizelgeleri düzenlenebilir.

Öğrencilerin Maide suresinin 1-120 ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerini Diyanet İşleri Başkanlığına ait geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarından dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). İçerik çerçevesinde yer alan surelerde yapılan yüzünden okuma uygulamaları dereceleme ölçekleri, kontrol listeleri, gözlem veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Maide suresinin 1-120 veya Lokman suresinin 1-34. ayetlerindeki secavend işaretlerini tespit etmeleri ve bu işaretlerle ilgili uygulama kurallarını açıklamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

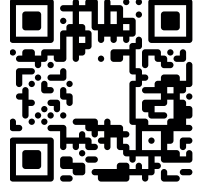
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden okudukları sayfalarda yer alan tecvit kurallarını bulup tahlil etmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir. Öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanılarak Maide suresinin 1-120 ve Lokman suresinin 1-34. ayetlerini dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Asr, Kadir surelerinin ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerinin tilavet edilmesi; bu surelerin ve ayetlerin anlamları ile ilgili olarak Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte bu sure ve ayetlerin tilavet edilmesi sırasında Kur'an-ı Kerim güzel okuma kurallarının (tecvit) uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN

BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet

KAVRAMSAL

BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.1. Muhakeme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER -

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.4.1. Asr, Kadir surelerini ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Asr, Kadir surelerinin ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerinin meallerini bulur.
- b) Asr, Kadir sureleri ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerindeki konuları belirler.
- c) Asr, Kadir surelerini ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Asr, Kadir surelerinin ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar yapar.
- d) Asr, Kadir sureleri ve Haşr suresinin 22-24. ayetleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/ durumlarda yer verir.

KK.12.4.2. Asr, Kadir surelerini ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerini tilavet edebilme

- a) Asr, Kadir surelerini ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Asr, Kadir surelerini ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Asr, Kadir surelerini ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Asr Suresi ve Anlamı
Kadir Suresi ve Anlamı
Haşr Suresinin 22-24. Ayetleri ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

asr, esmayihüsna, Kadir Gecesi, tespih

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Asr ve Kadir sureleri ile Haşr suresinin 22-24. ayetlerinin anlamlarını yansıtan sanatsal bir ürün oluşturmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, doğruluk, içerik ve özgünlük ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik yapılandırılmış grid, boşluk doldurma, eşleştirme ve açık uçlu soru türleri kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin isimlerini bildikleri, bu sureleri ve surelerin anlamlarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviyesinde aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duydukları veya dinledikleri, bu surelerin bazılarını ezberden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilerle içerik çerçevesindeki surelerin isimleri paylaşılabilir. Öğrencilere bu surelerden hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının bunu gerçekleştirebildiği tespit edilebilir. Öğrenciler sureleri ezberleme düzeylerine göre sınıflandırılabilir.
- Öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-cevap yöntemiyle belirlenebilir. Öğrencilerde bu sureleri doğru olarak ezberleme ve surelerin anlamları hakkında anlayış oluşturulmaya çalışılabilir.

Köprü Kurma

İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerden biri dijital yollarla dinletilebilir/izletilebilir. Öğrencilere bu ezbere okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınabilir. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir. İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerin ve ayetlerin aynı zamanda günlük beş vakit namazda, çeşitli dinî merasimlerde okunduğu vurgulanarak öğrencilerde bunları doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KK.12.4.1**

Öğrencilere ezberlenecek surelerin içeriği ile ilgili kısa bilgiler verilir. Öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanarak ezberlenecek surenin mealini bulmaları istenir. Öğrencilerden ezberlenecek surenin mealini incelemeleri ve suredeki konuları belirlemeleri istenir. Bu süreçte iş birlikli öğrenme, soru-cevap yöntemleri kullanılabilir. Öğrencilerin surenin içeriğini konu ve olaylarına göre sınıflandırmaları sağlanır. Bu süreçte zihin haritası veya sınıflandırma yönteminden yararlanılabilir. Öğrencilerden bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden ezberledikleri suredeki konu ve olaylara ilişkin çıkarımlarda bulunmaları istenir. Bu süreçte soru turu veya beyin fırtınası yöntemi kullanılabilir. Öğrencilerden surenin anlamını kendi cümleleri ile aktarmaları istenir **(OB1)**. Öğrencilerden ezberlenen sure ile ilgili yaptıkları çıkarımlara konu/durumlarda yer vermeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerden kısa bir metin yazmaları; afiş, broşür, duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir **(OB1, OB2)**. Öğrenciler içerik ve bağlamdan kopmadan mantıklı, tutarlı ve doğru sonuçlara ulaşarak surenin anlamına ilişkin mesajlar çıkarır **(E3.1)**.

Asr suresinin anlamı çerçevesinde Kur'an-ı Kerim'in zamana ve onu verimli kullanmanın önemine verdiği değer üzerinde durulur. Öğrencilere zamanı verimli kullanmak için planlama yaparak israftan kaçınmaları ve sahip olduklarını en verimli şekilde kullanmanın yollarını araştırarak bunların değerini bilmeleri sağlanır **(D17.2, D17.3)**. Asr suresinin anlamı ele alınırken insanın hüsrana düşmekten kurtuluşunun temelde iman edip salih ameller işlemeye bağlı olduğu ortaya konur. Asr suresi bağlamında öğrencilerin kendilerini değerlendiren duygu, düşünce ve davranışlarını yeni yaşantılarında kullanmalarına vurgu yapılır **(SDB1.3)**.

Surelerin anlamları ele alınırken ilgili surelerde geçen asr, esmayihüsna, Kadir Gecesi, tespih kavramları işlenir. Bu kavramlar işlenirken kelime ilişkilendirme testi kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Asr, Kadir surelerinin veya Haşr suresinin 22-24. ayetlerinin anlamlarına yönelik iş birliğine dayalı çalışma yöntemiyle duvar gazetesi, afiş veya poster hazırlamaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.12.4.2

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek ayet ve sureler öğrencilere dinletilerek veya izletilerek öğrencilerin suredeki harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır. İlgili ayetler ve sureler bilişsel çıraklık yöntemiyle öğrencilere sırasıyla ve kısa bölümler hâlinde tekrar ettirilebilir. Öğrencilerin yüzünden okuma becerileri geliştirilerek ayet ve sureleri ezberlemelerine zemin hazırlanır. Ezberlenecek ayet ve sureleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için onlara yeteri kadar yüzünden okuma yaptırılır.

Ayetleri ve sureleri ezberlerken öğrencilerin bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar (**SDB2.2**). Öğrencilerden ezberlenecek surenin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte koro çalışmalarına ve telaffuz pekiştirme çalışmalarına yer verilebilir. Surenin telaffuz edilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir. Ezberlenecek ayet ve surelerle ilgili koro çalışması yaptırılarak öğrencilerin derse katılımları sağlanır. Bilişsel çıraklık yöntemine dayalı koro okuyuşu sırasında öğretmen, okunan kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirir. Koro okuyuşu sonunda sure, ayet ayet veya bütün olarak bazı öğrencilere okutulur. Öğrencilerin yeteneklerine, kapasitelerine ilişkin teşvik ve yönlendirmeler yapılarak öz güvenli bir şekilde ayetleri ve sureleri ezberlemeleri sağlanır (**E1.5**).

Ezberlenecek sure öğrencilere öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Ezberlenecek sure öğrencilere yüzünden okutulur ve onlardan ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden suredeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin suredeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma, okuma veya gösterip yaptırma yöntemleri kullanılabilir.

Öğrencilerin ayet ve sureleri ezberleme konusunda hedef belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, kendilerini değerlendirerek öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır (**SDB1.2**). Öğrencilere harflerin mahreçlerine, telaffuzlarına ve tecvit kurallarına uygun bir kıraat örneği dinletilir/izletilir. Sure ve ayetler, koro hâlinde talim edilerek öğrencilerin ilgili sureyi okumaları sağlanır. Öğretmen rehberliğinde okunan sure ve ayetlerin kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirilir. Ezberlenecek sure ve ayetler, koro okuyuşu sonunda ayet ayet veya bir bütün olarak öğrencilere okutulur. Öğrencilerden sure ve ayetleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okumaları istenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Sure ve ayet ezberlerinin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sure ve ayetleri ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin dijital ortamdaki geçerli ve güvenilir kaynakları tanımaları; Asr, Kadir sureleri ve Haşr suresinin 22-24. ayetlerini dinlemeleri için Diyanet İşleri Başkanlığına ait genel ağ kaynaklarından yararlanmaları sağlanır (**OB2**). Tema içeriğindeki sure ve ayetlerin tilavet edilmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya gözlem formları aracılığıyla değerlendirilebilir.

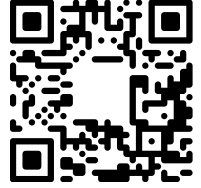
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları ve ezber becerilerini geliştirmeleri için onlara Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırışerifler ezberletilebilir. Ayrıca öğrenciler, belirlenen aşırışeriflerin anlamları ile ilgili derinleşmeleri için geçerli ve güvenilir tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler ezberlemeye zorlanmadan basitten karmaşığa doğru bir yol izlenerek sesli metin ya da video ile desteklenebilir. Öğrencilerden Asr suresi ile ilgili temel bilgilerin yer aldığı bilgi kartları oluşturmaları istenebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

EK-1

Bütüncül Dereceli Puanlama Anahtarı

Öğrencinin Adı :

Tarih:

Soyadı :

Numarası :

Bu dereceli puanlama anahtarı, konusuyla ilgili yapılan sunumu değerlendirmek için hazırlanmıştır.

<i>Değerlendirme Ölçütleri</i>	<i>Puan</i>
Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamaktadır. Konuya ilişkin düşünceler, doğru ve amaca uygun verilmiştir. Konular arasındaki bağlantı iyi kurulmuştur. Açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmıştır.	4
Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamakla birlikte eksiklikler içermektedir. Konuya ilişkin düşünceler, büyük ölçüde doğru ve amaca uygun verilmiştir. Konular arasındaki bağlantı önemli ölçüde kurulmuştur. Genel olarak açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmıştır.	3
Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamakta ancak çok sayıda eksiklik içermektedir. Konuya ilişkin düşünceler kısmen doğru ve amaca uygun verilmiştir. Konular arasındaki bağlantı kısmen kurulmuştur. Kısmen açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmıştır.	2
Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamakta yetersiz kalmıştır. Konuya ilişkin düşüncelerin çok azı doğru ve amaca uygun verilmiştir. Konular arasındaki bağlantılar yetersizdir. Açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmamıştır.	1

